

ΜΟΥΣΕΙΟΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΑΘΗΝΑΪΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ : Ι. Π. ΧΡΥΣΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ

✻ ΓΡΑΦΕΙΟΝ : Ὀδὸς Πραξιτέλους, ἀριθ. 18. ✻

(Παρά τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν).

ΕΤΟΣ Α΄. ΑΡΙΘ. 25.

Ἀθῆναι, 1 Ὀκτωβρίου 1901.

Ἐκδίδεται τὴν 1, 11 καὶ 21 ἐκάστου μηνὸς

ΑΠΟ ΤΟΥΣ ἙΠΑΛΗΘΕΥΣΑΝΤΕΣ,

Ἐκεῖ πρὸς τὸ λαλούμενο ἀκρογιάλι
Στῆς δύσης τὴν ἀχνὴν φεγγοβολίαν
Τὴν εἶδα τὴν ξανθοῦλα κοπελίαν,
Τὴν εἶδα μίαν ἡμέραν νὰ προβάλλῃ
Ἐκεῖ πρὸς τὸ λαλούμενο ἀκρογιάλι
Στῆς δύσης τὴν ἀχνὴν φεγγοβολίαν...

Κυλοῦσε τ' ἀγεράκι βελουδένιο
Κ' ἐχάιδεε τὰ ρόδινα νερά,
Κ' ἐχάιδεε ἓνα κῦμα χρυσαφένιο
Στῆς πλάτες τῆς χυμένο—ῶ, τί χαρὰ !
Κυλοῦσε τ' ἀγεράκι βελουδένιο
Κ' ἐχάιδεε τὰ ρόδινα νερά...

Κ' ἐνῶ στήν χρυσονέφελη πορφύρα
Τὸ κῦμα ἐσπαρταροῦσε ἐρωτικά
Λαλήματα περίσσια, ἁρμονικά,
Ζωντάνευαν τῆς θάλασσας τὰ μύρα.
Ἐνῶ στή χρυσονέφελη πορφύρα
Τὸ κῦμα ἐσπαρταροῦσε ἐρωτικά...

Ἐπλάταιναν τὰ στήθεια μου μὲ πόθο
Κι' ἀνάδευε ἡ τρεμάμενη καρδιά...
Τί κόσμοι μαγικοὶ νὰ φεύγουν νοιώθω
Πέρα ἀπ' τῆς γῆς τὴ μαύρη σκοτιδιά...
Ἀνάδευε ἡ τρεμάμενη καρδιά
Κι' ἐπλάταιναν τὰ στήθη μου μὲ πόθο!..

Κι' ὡς εἶδα νὰ διαβαίνῃ ὡραία μπροστά μου
Σὰν ὄνειρο ἀργὸ κι' ἀστραφτερό,
Ἐξύπνησαν μὲ μῆς τὰ ὄνειρά μου
Ποῦ ἐπλάγιασαν βαθειά μου ἀπὸ καιρὸ,
Ὡς εἶδα νὰ διαβαίνῃ ὡραία μπροστά μου
Σὰν ὄνειρο ἀργὸ κι' ἀστραφτερό...

Στῆς θάλασσας ἐκάθησα τὴν ἄκρη
Ἐκύλισα τραγοῦδι σιγαλό,
Κι' ἐρράντισα τὸν ἥσυχον γιαιλό
Μὲ διάφανο κι' ὀλόθερμο ἓνα δάκρυ...
Στῆς θάλασσας ἐκάθησα τὴν ἄκρη
Κι' ἐκύλισα τραγοῦδι σιγαλό...

Θρασὺ, Ζωῖόπουλος

Ο ΑΧΙΛΛΕΥΣ (*)

Ἀφιερῶται τῷ ἑλληνομαθεῖ
φίλῳ Κῶ Firmin Cazeau
Εἰς Παρισίου

ἌΘΕ ἄνθρωπος, ἀνὴρ ἢ γυνή,
νέος ἢ γέρον, πλούσιος ἢ πτω-
χός, ἐξυπνος ἢ βλάξ, βασιλεὺς
ἢ στρατιώτης, λαϊκός ἢ κλη-
ρικός... θὰ ἔχη καὶ μίαν ἀδυ-
ναμίαν.

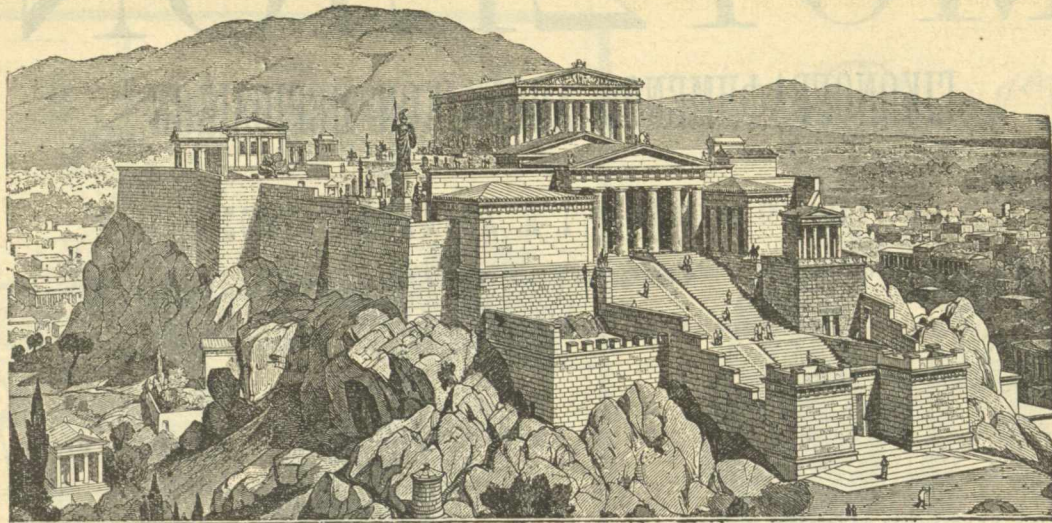
Πόσων δὲ εἰδῶν ἀδυναμίαι !
Ὅσοι καὶ οἱ ἄνθρωποι.

Ἐνας φίλος μου ἔχει ἀδυ-
ναμίαν εἰς τὰ βιβλία του, ἄλλος εἰς τὰ... ἰδι-
κά μου, τὰ ὅποια λησμονεῖ νὰ μοῦ ἐπιστρέψῃ
μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν, ἡ βασίλισσα τῆς Ἰταλίας
εἰς τὴν μουσικὴν καὶ ἡ τῆς Ἀγγλίας εἰς τὰς
πλαγγόνας· ὁ φίλος μου Π. αἰσθάνεται ἀδυνα-
μίαν εἰς τοὺς παραγεμισμένους γάλλους καὶ ἄλ-
λος εἰς τὰς... γαλλίδας, τὰς μὴ... παραγεμι-
σμένας. Μία γεροντοκόρη ἔχει ἀδυναμίαν εἰς τὰ
γατάκια καὶ ἡ μητέρα μου εἰς τὰ τραγικὰ μυ-
θιστορήματα· κάποιος βασιλεὺς εἰς τὰ... νεφρά
του καὶ ὁ Σουλτάνος... δὲν ξέρω ποῦ.

Τί παράξενο λοιπὸν, ἂν ἔχω κ' ἐγὼ κάποιαν
ἀδυναμίαν.

*
Ἡ ἰδική μου ἀδυναμία συνίσταται εἰς τὸ νὰ
προσπαθῶ νὰ εὐρίσκω ὁμοιότητας παντοῦ καὶ πάν-
τοτε. Ἴδιως ὅμως, εὐρίσκω μεγάλην ἠθικὴν ὁμοιό-
τητα μεταξύ ἡμῶν καὶ τῶν ἐνδόξων προγόνων μας,
φρονῶν, ὅτι οἱ νεώτεροι Ἕλληνες ἐκληρονομή-
σαμεν παρ' αὐτῶν οὐ μόνον τὰ προτερήματα,
ἀλλὰ καί, —μεταξὺ μας— τὰ ἐλαττώματα.

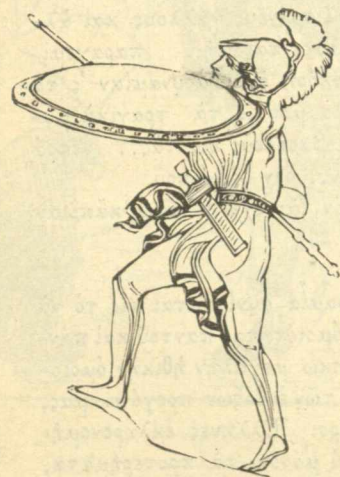
(*) Ἐδημοσιεύθη τὸ πρῶτον ἐν τῷ «Ἡμερολόγιῳ τῶν Φι-
λοτέχνων» τοῦ 1897.

Η ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ

Τὴν τελευταίαν ἔνστασιν κληρονομίου (heredis institutio), πολλάκις εὑρέθη ἐν τὴν ἀνάγκη νὰ ἐπικαλεσθῶ κατὰ τὴν ἐν Παρισίοις διαμονὴν μου, ἐν συζητήσεσι πρὸς ἄλλοθενεῖς, μὴ γνωρίζοντας, ἐυστυχῶς, τὴν Ἑλλάδα ἢ ἀπὸ τὰ μωρολογήματα τοῦ Ἀμποῦ, Φαλμεράιερ καὶ Σας, καὶ κατὰ συνέπειαν ὑποστηρίζοντας ὡς καὶ οἱ προμνησθέντες μισέλλητες, ὅτι οἱ σημερινοὶ Ρωμηοὶ δὲν εἶναι οἱ καθ' αὐτὸ διάδοχοι τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων!

Καὶ ἐπεθύμουν μὲν καὶ σήμερον νὰ ἐπαναλάβω τὰ αὐτὰ, περὶ ἀνδρείας καὶ φιλαρχίας, πατριωτισμοῦ καὶ διχονοίας, ἐπιπολαιότητος καὶ μεταμελείας καὶ τῶν ἄλλων προτερημάτων τε καὶ ἐλαττωμάτων, ἅτινα εἶναι κοινὰ τοῖς τε ἀρχαίοις καὶ τοῖς νέοις Ἑλλησιν, ἀλλ' οὔτε ὁ χρόνος, οὔδὲ ὁ χώρος μοὶ ἐπιτρέπουσι νὰ ἐκτείνω τὴν διατριβὴν μου· ἀντὶ τούτου, θὰ σκιαγραφήσω δι' ὀλίγων ἑνα τῶν μεγαλειτέρων ἡρώων τῆς ἀρχαιότητος, τὸν Ἀχιλλεῖα καὶ θὰ προσπαθήσω, κατὰ τὴν ἐξομολογηθεῖσαν ἀδυναμίαν μου, νὰ σᾶς πείσω, ὅτι ἡ Ἑλλάς ἐγέννησε πολλοὺς Ἀχιλλεῖς, οὐδόλως διαφέροντας τοῦ ἀρχαίου ὁμωνύμου των.

Εἶμαι βέβαιος, ὅτι οἱ ἀναγνώσται, καὶ ἄνευ τῆς ὑποδείξεώς μου, θὰ εὗρωσιν ἐν τῇ σκιαγραφίᾳ τοῦ Ἀχιλλεῖος, ὅτι οὗτος μοσιάζει, δὲ μὲν πρὸς παλληκάρι τοῦ Εἰκοσι ἑνα, ὅτε δὲ πρὸς αἰδήμονα χωρικὸν τῆς σημε-

ρινῆς Ἀρκαδίας, κάποτε πρὸς γνωστὸν κούτσαβον τῆς Πλάκας, πολλάκις πρὸς distinguished ἀθηναῖκου σαλονιοῦ, ἄλλοτε πρὸς ἐπαναστάτην τῆς Μακεδονίας καὶ τέλος πρὸς ἀρχηγόν... ἀντιπολιτεύσεως.

Θέτις, ἡ μήτηρ τοῦ Ἀχιλλεῖος, μετὰ τὴν ἀπώλειαν τῶν πέντε ἄλλων τέκνων τῆς, φοβηθεῖσα μὴ χάσῃ καὶ τὸ ὑστεροπούλι τῆς, Ἀχιλλεῖα, ἀποστέλλει, ἐνδύσασα αὐτὸν γυναικεῖα ἐνδύματα, παρὰ τῷ βασιλεῖ τῆς Σκύρου Λυκομήδει, ὅστις, ἀγνιστῶν τὸ ἀληθὲς φύλον αὐτοῦ, τὸν ἐχρησιμοποίησεν εἰς τὸν γυναικωνίτην του, ὡς σύντροφον τῶν δεσποινίδων θυγατέρων του.

Ἀτυχῶς, ἀνακαλύπτεται οὗτος παρὰ τοῦ τετραπεράτου Ὀδυσσεῖος καὶ, θέλωντας καὶ μὴ, ἐπὶ κεφαλῆς τῶν Μυρμιδόνων του, συμμετέχει τῆς Ἀργοναυτικῆς ἐκστρατείας.

Πάντες οἱ κόρη κομώοντες Ἀχαιοὶ εὐρίσκονται ἐστρατεπεδευμένοι ἐν Αὐλίδι, μὴ δυνάμενοι ν' ἀπάρωσιν ἕνεκα τῆς ἐπικρατοῦσης μεγάλης νηνεμίας. Ὁ μάντις Κάλχας διακηρύττει, ὅτι, ἵνα τύχωσιν οὐρίου ἀνέμου, ἀνάγκη ὅπως ἡ Ἰφιγένεια, θυγάτηρ τοῦ βασιλέως Ἀγαμέμνονος, προσενεχθῆ θυσία τῇ θεᾷ Ἀρτέμιδι. Ὁ δυστυχεῖς πατήρ, ὅστις, κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην, εἰλικρινῶς λέγει πρὸς τὸν γέροντα θεράποντα αὐτοῦ, ὅτι

*ζηλεῖ ἀνδρῶν ὡς ἀκίνδυνον
βίον ἐξεπέρας' ἀγνῶς, ἀκλειῆς,*

[Εὐριπ. Ἰφιγένεια ἢ ἐν Αὐλ.]

πέιθεται εἰς τὰς προτροπὰς τοῦ Μενελάου, καὶ μεταπέμπεται τὴν Ἰφιγένειαν ἐξ Ἀργους, προφασισθεῖς, ὅτι δῆθεν θέλει τὴν δώσει εἰς γάμον τῷ Ἀχιλλεῖ.

Ὁ Ἀχιλλεῖος, ὡν ἐν ἀγνοίᾳ τῶν μηχανορραφιῶν τῶν Ἀγαμέμνονος, Μεγελάου, Ὀδυσσεῖος, καὶ Κάλχαντος, ἀκούει μετ' ἐκπλήξεως τῆς

Κλυταιμνήστρας, προσφωνούσης αὐτὸν ὡς μέλοντα γαμβρόν τῆς!

Ὁ Ἀχιλλεῖος, βλέπων τὴν Κλυταιμνήστραν, τὰ χάνει ἀπὸ τὴν ἐντροπὴν του καὶ ἀναφωνεῖ:

*ὦ πότρη! αἰδῶς, τήνθε τίνα λεύσσω ποτὲ
γυναῖκα, μορφὴν εὐπρεπὴ κεκτημένην!*

[Εὐρ. Ἰφιγ. ἢ ἐν Αὐλ. στ. 821]

Ἡ Κλυταιμνήστρα ἐπαίνει τὴν αἰδημοσύνην του· ἀλλ' αὐτὸς... τὸν χεῖρα του...

— Καλὰ, κυρία μου! ἀλλὰ ποῖα εἶσαι; καὶ τί δουλειὰ ἔχουν ἐδῶ αἱ γυναῖκες μέσα εἰς τόσους ἄνδρες, ἀρματωμένους σὰν ἀστακοὺς!

Ἡ Κλυταιμνήστρα, βλέπουσα ἑαυτὴν μὴ ἀναγνωρίζομένην παρὰ τοῦ ἐπιδόξου γαμβροῦ τῆς, συνιστᾶται μόνη τῆς καὶ τείνει πρὸς αὐτὸν τὴν χεῖρα.

Τώρα, ὑπὸ τὸν βασιλέα τῶν Μυρμιδόνων, ἀναφαίνεται μετὰ τὰ δῶρα του ὁ τραχὺς, ὁ ἄξεστος, ὁ αἰδήμων χωρικός τῆς σημερινῆς Ἀρκαδίας καὶ λέγει:

— Αἶ! καλὰ, σὲ ἔμαθα! ἀλλὰ δὲν στέκει ἔς ἕνα ἄνδρα νὰ κουβεντιάζῃ μετὰ γυναῖκες,

« Αἰσχρὸν δὲ μοι γυναιεῖ συμβάλλειν λόγους »
καὶ προχωρεῖ νὰ φύγῃ...

Ἀλλ' ἡ Κλυταιμνήστρα τὸν σταματᾷ.

— Ποῦ πᾶς; τῷ λέγει· τόκα τὰ χεῖρα μας, γὰρ τὰ κάλορροίζικα!

Ὁ Ἀχιλλεῖος ὁμοῦ δὲν τῆκούει αὐτὰ.

— Τί λέξ; ἀπαντᾷ· ἐγὼ νὰ σοῦ δώσω τὸ χεῖρι μου; καὶ μετὰ τὴν μούτρα θὰ ἰδῶ ὕστερα τὸν Ἀγαμέμνονα ἂν πιάσω ὅ,τι δὲν ἔχω τὸ δικαίωμα.

« ... εἰ ψάβομεν ὧν μὴ μοι θέμις »

Δὲν σᾶς φαίνεται τέλειο ἀγρίμι;

*

Ἄς προχωρήσωμεν περαιτέρω, κατὰ τὸ ἐνακτον ἔτος τῆς ἐκστρατείας.

Συνθήκη ὑπῆρχε παρὰ τοῖς εὐγενεῖσι τῆς τότε ἐποχῆς νὰ διατηρῶσι... γυναῖκας. Τῆς τοιαύτης συνθηκῆς δὲν ἠδύνατο ν' ἀποτελέσῃ ἐξαίρεσιν ὁ ἦρωας μας, ἡ κρέμα τῆς εὐγενείας, ἀφοῦ μάλιστα τοῦ ἐπεσεν εἰς τὴν πλώρη ἡ ὡραία Βρισηῖς, ἡ ἐκ Λυρνησοῦ.

Ἀλλὰ καὶ ὁ Ἀγαμέμνων, καίπερ νυμφευμένος καὶ ὀλίγον μισόκοπος, εἶχε κρατήσῃ δι' ἑαυτὸν μίαν παπαδοπούλαν, τὴν ὡραίαν Χρυσήδα.

Καὶ ἔως ἐδῶ μὲν καλὰ πηγαίνει τὸ πρᾶγμα. Ἀλλ' ὁ Χρῆσης, ὅστις εἶναι ἱερεὺς τοῦ Ἀπόλλωνος, ζητεῖ νὰ τῷ ἐπιστραφῇ ἡ κόρη του· ὁ βασιλεὺς τὸν ὑβρίζει κατ' ἀρχάς καὶ τὸν ἀπειλεῖ, ἀλλὰ κατόπιν, βλέπων ὅτι δὲν εἶνε φρόνιμον νὰ τὰ βάνη κανεῖς μετὰ τοὺς ἱερεῖς τοῦ ἀργυροτόξου Ἀπόλλωνος, βουλόμενος δὲ

λαὸν σῶν ἔμμεται ἢ ἀπολέσθαι

πέιθεται εἰς τὰς προτροπὰς τοῦ Κάλχαντος, ὅπως ἀποδώσῃ πρὸς τὸν πατέρα τῆς τῆν Χρυσήδα καίτοι

*... πολὺ βούλεται αὐτὴν
οἴκοι ἔχειν*

προτιμᾷ δὲ καὶ αὐτῆς τῆς Κλυταιμνήστρας,
κουριδίης ἀλόχου

ἧς ἐκείνη δὲν εἶναι κατωτέρα, οὔτε κατὰ τὸ δέμας οὔδὲ κατὰ τὴν φυὴν. Ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν κρίνει δίκαιον ὅπως αὐτὸς, ἕνας βασιλεὺς, μείνῃ ἀγέραςτος, ζητεῖ ἀπὸ τοῦ Ἀχαιοῦ νὰ τοῦ εὗρου ἄλλο γέρας τῆς ἀρσεκείας του.

Τὸν δυστυχῆ Ἀχιλλεῖα, τὸν τρῶν τὰ φεῖδια. Καὶ κατ' ἀρχάς μὲν, κάνει πῶς δὲν καταλαβαίνει καὶ ὑπόσχεται πρὸς τὸν βασιλέα νὰ τὸν ἱκανοποιήσῃ οἱ Ἀχαιοὶ ἐὰν δώσῃ ὁ Θεὸς

... πόλιν Τροίην εὐτείχεον ἐξαλαπάξει

Ἀλλ' ὁ βασιλεὺς, ὅστις, ὡς πᾶς βασιλεὺς, δὲ ἐννοεῖ νὰ περιμένῃ, καθιστᾷ μάλλον συγκεκριμένην τὴν ἀπαίτησίν του, λέγων ὀρθὰ κοφτὰ τῷ Ἀχιλλεῖ, ὅτι αὐτοῦ πρὸ πάντων τὸ γέρας τοῦ κάθησε ἔς τὸ μάτι, ἦτοι ἡ καλλιπάρεις Βρισηῖς.

Τότε πλέον πιάνει τὸν Ἀχιλλεῖα τὸ μπουρίνι, ἡ μήστις, κατὰ τὸν Ὀμηρον καὶ ἀναφαίνεται ἐδῶ ὁ πρόγονος τῶν σημερινῶν Ρωμηῶν, ὅστις ἰδὼν τὸν βασιλέα ὑπόδρα, εἶπεν:

*ὦ μοι, ἀναιδέην ἐπιειμένε, κερδαλέοφρον...
πῶς τις τοὶ πρόφρων ἐπεσιρ πειθῆται Ἀχαιῶν
ἠόδον ἐλθέμεται, ἢ ἀνδράσιν ἴφι μάχεσθαι; κλπ.*

(Α' 149...)

Ἐδῶ προπάντων θαυμάζω τὸν Ἀχιλλεῖα διότι αὐτὸ τὸ χωρίον φανεώνει τὰ μάλα τὴν ἀπὸ τῶν μυθικῶν ἡρώων καταγωγὴν μας, μεθ' ὅλας τὰς περὶ τοῦ ἐναντίου ἐρεσχελίας ἀμαθῶν τιῶν Εὐρωπαίων.

Ἐπειδὴ εἶναι δύσκολον νὰ φαντασθῶμεν ἡμᾶς αὐτοὺς εἰς τὴν ἐποχὴν τοῦ Ἀχιλλεῖος, ἅς ὑποθέσωμεν αὐτὸν ἐν τῇ ἡμετέρᾳ ἐποχῇ. Ξεῦρετε τί θὰ ἔκαμνεν οὗτος εἰς τὸ ἄκουσμα τῆς ἀναιδοῦς ἀπαίτησεως τοῦ βασιλέως;...

Θὰ κατεβίβαζε τὴν ρεμπούπλικάν του χαμηλὰ χαμηλὰ, ὥστε νὰ καλύψῃ σχεδὸν τὴν ὀφρῦν τοῦ δεξιῦ ὀφθαλμοῦ του· θὰ ἔρριπτε πρὸς τὸν Ἀγαμέμνονα μιά λοξὴ ματιὰ, θὰ ἔθετε κάτωθεν τοῦ καρποῦ τοῦ ἀντίχειρος τῆς δεξιᾶς τὸν ὄνυχα τοῦ μέσου δακτύλου τῆς αὐτῆς χειρὸς, καὶ διὰ τοῦ τελευταίου τούτου δακτύλου, ἀποσπασμένου δίκην ἐλατηρίου, θὰ ἔτυπτεν ἰσχυρῶς τὸν κάτω γῦρον (bord) τῆς ρεμπούπλικας αὐτοῦ, ὅπως τὴν ἀνεγείρῃ καὶ τὸν παρατηρήσῃ καλὰ, ἔς τὰ μάτια, σὰν καλὸ παλληκάρι—αὐτὰ ὅλα ὁ Ὀμηρος ἐννοεῖ διὰ τῶν δύο ἀπλῶν λέξεων:

ὑπόδρα ἰδῶν·

Ἀκούσατε τώρα καὶ τί θὰ ἔλεγε πρὸς αὐτὸν, κατὰ παράφρασιν τῶν προσημειωθέντων στίχων τοῦ Ὀμήρου.

(Ἰλιάδος Α' 149—159).

«Διαβόλον ἀδιάντροπε, ποῦ πάντοτε ὁρούς σου εἶναι ἑς τὸ συμφέρον πῶς, μωρέ, γὰ δόση πίστι ἕνας μὲ μναλὸ Ρωμηὸς ἑς τὰ λόγια σου καὶ γάρβῃ ἀπὸ πίσω σου ; ἢ μὴ θαρρεῖς πῶς εἶχ' ἀνάγκη γὰ γάρβῳ καὶ γὰ τὰ βάλω μὲ τῆς Τροίας τὰ παιδιὰ... Τι μοῦ φταιξάν οἱ ἄνθρωποι ! Μήπως ποτὲ μοῦ πήρανε τὰ βῶδια μου ἢ τ' ἄλογα ; Οὔτε ποτὲ ἐπάτησαν τὴ Φθία μου, μὲ τὰ παχειὰ χωράφια της, γιὰτὶ βουρὰ θεώρατα καὶ μαρισμένη θάλασσα ἐπρεπε γὰ περάσονται ἀλλὰ ῥθαμε, ἀδιάντροπε, γὰ σὲ καὶ τὸ Μενέλαο . . . Τὴν Παπαρὰ σας καὶ τῶν δαῶ ! . . .»

Παρακάτω τὸν ἀποκαλεῖ σκυλευμένη (κυνώπη), καὶ ἀκόμη παρακάτω : (Στ. 225) οἰνοβαρῆ, ἔχοντα ὄμματα κυνὸς καὶ καρδίαν ἐλάφου κλπ. κλπ.

* *

Περίεργον εἶναι, ὅτι οὐδᾶμου παρ' Ὀμήρω φαίνεται ὁ Ἀχιλλεύς σοβαρῶς ἐρωτευμένους· ἐν δὲ σκυλοβρίζει τὸν βασιλέα, πράττει τοῦτο οὐχὶ ἐξ ἐρωτος πρὸς τὴν Βρισηίδα, ἀλλὰ πρὸς ἰκανοποίησιν τῆς προσβληθείσης φιλοτιμίας του· «δὲν τῶχω ποῦ μ' ἐδέϊρανε» ἔλεγέ ποτε ἕνας κύτσαβος τῆς Πλάκας, ἀλλὰ γιὰτὶ . . . ἐμὲ νὰ βαρῆση ποῦ μ' ἔτρεψε ὄλο τὸ Ροδακιό !»

* *

Ὁ Μιχαήλης ἐκασὲ ποτε τὸ πλεῖον, ὅπερ διψᾷ, διὰ νὰ μὴ ἀναγκασθῆ νὰ παραδώσῃ αὐτὸ πρὸς τὸν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως διορισθέντα διάδοχόν του· Ὁ Οὐδυσσεὺς Ἀδρούτσος ἠνέχθη τὸν φόνον τῶν παρὰ τῆς προσωρινῆς Κυβερνήσεως πρὸς ἀντικατάστασιν του ἀπεσταλμένων Νούτσου καὶ Μπαλάσκα καὶ πρὸς ἐκδίκησιν ἀπειλεῖ, ὅτι

θὰ πάη . . . ὡς καὶ μὲ Τούρκους

(Ἄντωνιάδου, Ὀδ. Ἄνθρ. σελ. 35),

προσθεῖται πρὸς δικαιολόγησιν, ὅτι κι' ὁ πατέρας του . . . (αὐτόθι σελ. 36) τὸ αὐτὸ ἐπραξεν.

Ὁ δυσαρεστήθεις Ἀχιλλεύς, εἰς αὐτὴν τὴν περίστασιν, δὲν πολέμη μὲν κατὰ τῶν Ἑλλήνων, ἀλλὰ καὶ δὲν συμπολεμῆ μετ' αὐτῶν κατὰ τῶν Τρῶων, οἵτινες, ἀναθαρρήσαντες, φθάνουσι μέχρι τῶν ἑλληνικῶν χαρακωμάτων· ἔνεκα τούτου ὁ Ἀγαμέμνων ἀναγκάζεται νὰ ζητήσῃ πάλιν τὴν ἀρωγὴν τοῦ Ἀχιλλεύου, προσφέρων αὐτῷ εἰς ἀντάλλαγμα τὴν τε Βρισηίδα καὶ ἄπειρα δῶρα.

Ὁ Ἀχιλλεύς ἐδέχθη καὶ ἐπήνεγκε τὸ ποθέουμενον ἀποτέλεσμα.

Σωστὸ παλληκάρι τοῦ Εἴκοσι ἕνα !

* *

Ὁ Ἀχιλλεύς, φονεύσας τὸν Ἐκτορα, ἔδασε τοὺς πόδας αὐτοῦ ὀπίσθεν τοῦ ἅρματός του, καὶ σύρων αὐτόν, ἔχοντα τὴν κεφαλὴν κρεμασμένην πρὸς τὴν γῆν, περιήλθε τρεῖς τὰ τεῖχη τῆς Τροίας. Ὅτε δὲ ὁ πατὴρ τοῦ φονευθέντος, Πρίαμος, μετέβη μετὰ τῆς θυγατρὸς του Πολυξένης εἰς τὸ Ἑλληνικὸν στρατόπεδον, ὅπως ζητήσῃ τὸ πτώμα

τοῦ υἱοῦ τοῦ πρὸς ταφὴν, ὁ Ἀχιλλεύς, οὐ μόνον εὐχαρίστως συνήνεσεν εἰς τοῦτο, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὴν Πολυξένην, γονυπετῆ πρὸ αὐτοῦ, τοσαύτην συμπάθειαν ἠσθένθη, ὥστε βραδύτερον, γενομένης ἀνακωχῆς, εἰσῆλθεν εἰς τὴν Τροίαν ὅπως τελέσῃ μετ' αὐτῆς τοὺς γάμους του.

Οἶος ἱππότης !

* *

Τὰ πάντα εἰσὶν ἔτοιμα. Ἐν τῷ ναῷ τοῦ Ἀπόλλωνος, ὁ Ἀχιλλεύς μετὰ τῆς Πολυξένης ἴστανται πρὸ τοῦ βωμοῦ, μέλλοντες νὰ τελέσωσι τὴν εἰρηνικώτεραν τῶν πράξεων. Ὁ ἀνυπότακτος ἦρωας ὑπεβάλλετο ἐκουσίως εἰς τοὺς νόμους τῆς πολιτείας· ἀλλ' αὐτοῦ ὡς, δὲν τὸ κατώρθωσε, διότι ὁ Πάρις, ἀδελφὸς τῆς νύμφης, ἀλλὰ καὶ τοῦ παρὰ γαμβροῦ φονευθέντος Ἐκτορος, ὄπισθεν τοῦ θεοῦ ἀγάματος κεκρυμμένος, ἐτόξευσε τὸν Ἀχιλλεῖα εἰς τὴν πτέρναν, τὸ μόνον τρωτὸν μέρος τοῦ σώματός του, καὶ τὸν ἐφόνευσε.

Κατὰ τὴν μυθολογίαν, ὁ Ἀχιλλεύς ἦτο ἄτρωτος, συνεπεῖα μακρὰς κούρας, τὴν ὅποιαν ἔκαμεν ἡ θεὰ μήτηρ του πρὸς αὐτόν, κατὰ τὴν παιδικὴν του ἡλικίαν, μὲ νέκταρ καὶ λαιπὰ δυναμωτικά, μὴ ἀαφερόμενα, δυστυχῶς, ἐν ταῖς νεωτέραις φαρμακολογίαις.

Δὲν εὐρίσκετε ἀναλογίαν τινὰ πρὸς τὸ Τιμιον ζύλον, ὅπερ ἔφερον μεθ' ἑαυτῶν οἱ ἦρωες τῆς Ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1821 ;

Οἱ Ἕλληνες, παρχαλθόντες τὸ πτώμα τοῦ Ἀχιλλεύου, ἔθαψαν αὐτὸ εἰς τινὰ ἄκραν τοῦ Σιγίου ὄρους· διερχόμενοι δ' ἐκεῖθεν, ὅτε μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Τροίας, ἐπανήρχοντο εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἤκουσαν ἐξερχομένην ἐκ τοῦ τάφου τὴν φωνὴν τοῦ Ἀχιλλεύου, ζητοῦντος . . . μερίδιον ἐκ τῶν λαφύρων, ὅπερ ἀποδεικνύει, ὅτι ὁ μακαρῖτης, καὶ μετὰ θάνατον, ἦτο φοβερός . . . πλιατσικολόγος, ὅπως τινὲς τῶν νεωτέρων πολεμιστῶν, ὅστινες, πολλάκις ἐθυσίασαν τὴν ζωὴν των καὶ τι πλεόν, τὴν τιμὴν τῆς πατρίδος, χάριν σκυλεύσεως τῶν ὀπλων τοῦ ἐχθροῦ καὶ ἔστιν ὅτε τοῦ συμπολεμιστοῦ των !

* *

Ὁ Ἀχιλλεύς ἀπέθανεν ἄγαμος μόνον τοῦτο, κατέλιπεν ἕνα υἱόν, τὸν Νεοπτόλεμον, ὃν ἐγέννησε μετὰ τῆς Διδομείας, θυγατρὸς τοῦ Λυκομήδους, συλλαβούσης καθ' ὃν χρόνον ἐκείνος, ὑπ' ἐνδύματα γυναικός, διέτριβεν ἐν τῷ οἴκῳ αὐτῆς ὡς Demoiselle de compagnie ἢ Dlle d'honneur, ὃ ἐστὶ μεθερμηνεύμενον *Λεσποιτίς*. . . τῆς Τιμῆς . . .

Τὸ λάθος δὲν ἦτο καθ' ὁλοκληρίαν ἰδικόν του.

I. Π. Χρυσανθόπουλος.

ΤΟΙΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΙΣ ΤΟΥ «ΜΟΥΣΕΙΟΥ»

Ζητοῦνται πρὸς ἀγοράν, ἀντὶ 50 λεπτῶν ἕκαστον, ἀντίτυπα τοῦ Πρώτου ἀριθμοῦ τοῦ «Μουσείου», . . Ἀπευθυντέον εἰς τὰ γραφεῖά μας.

ΤΟ ΓΕΛΟΙΟ ΜΟΥ

Ὅσοι μὲ βλέπουν νὰ γελῶ
θαροῦν πῶς εἶμ' εὐτυχημένη,
χωρὶς νὰ βλέπουν τὴν πληγὴν
ὅπου τὰ σπλάγχνα μου μαραίνει

Μά, ἂν ἐκύτταζαν καλὰ
τὴ θολωμένη τὴ ματιά μου,
θα ἔνοιωθαν ποῖα πληγὴ
μοῦ φαρμακώνει τὴ καρδιά μου.

Ἔτσι ὁ κόσμος ἔγεινε,
ψέμμα κι' ἀλήθεια νὰ σμίγουν
καὶ κάποτε τὴ συμφορά
ψεύτικα γέλοια νὰ τὴν κρύβουν.

Παναγιωτούλα Λιούρη

Δημοσιεύοντες κατωτέρω «τὰ Βαφτίσια» τοῦ ἡμετέρου συνεργάτου κ. Χ. Χρηστοδασίλη, νομίζομεν, ὅτι προσφέρομεν τοῖς ἀναγνώσταις τοῦ «Μουσείου» ἄριστον ἐντρυφήμα, ὅχι διὰ τὴν ὕψην τοῦ διηγήματος, ἀλλὰ διὰ τὸν πλοῦτον τῶν ἐν αὐτῷ περιεχομένων λογογραφικῶν γνώσεων. Ὁ συγγραφεὺς, ἀντὶ νὰ παραθέσῃ ἐληθῶς τὰ κατὰ τὸ Βάπτισμα ἐν Θεσσαλίᾳ κρατοῦντα ἔθιμα, συνέγραψε ταῦτα πάνυ ἐντέχνως, ὥστε ν' ἀποτελεσθῆ ἐν ὄλον, εὐχαρίστως ἀναγινωσκόμενον, οὐ μόνον παρὰ τῶν φιλολογούντων, ἀλλὰ καὶ παρὰ παντός ἀρεγομένου νὰ μάθῃ τὰ ἐν τῆ ἐριθῶλακι Θεσσαλίᾳ κρατοῦντα περίεργα ἔθιμα.

ΤΑ ΒΑΦΤΙΣΙΑ

ΉΤΑΝ τὸ τελευταῖον Σάββατο τοῦ Γενναρίου . . . ἡμέρα καθάρια καὶ γλυκεῖα, πολὺ γλυκεῖα, ἀπὸ ἐκεῖνες τὰς χειμωνιάτικας ἡμέρας, ποῦ ἡ ζέστη τοῦ ἡλίου εἶναι μιά ἀπὸ τὰς πλεῖσθ ἐυχαριστότερες ἰδονὲς τῆς ἀγροτικῆς ζωῆς. Εἶταν τέτοια ἡμέρα ἐκεῖνο τὸ Σάββατο, ποῦ μόνον στῆς τροπικῆς χῶρες μποροῦσε ν' ἀπολάψῃ κανεὶς σὲ τέτοια ἐποχῇ. Ὁλος ὁ Θεσσαλικὸς κάμπος, μὲ τὸν Κίσαθο καὶ τὸ Πήλιο ἀνατολικά, τὸν Ὀλυμπο καὶ τὰ Χάσια βορεινὰ, τὸν Πίντο καὶ πρὸ πάντων τὸν Κόζιακα, δυσμικά καὶ τὴν ἀπέραντι σειρὰ τῶν Ἀγράφων νοτικὰ, ὁμοιάζει ἐν' ἀπέραντο θερμοκήπιῳ, μὲ χωριά, μὲ δέντρα, μὲ κήπους, μὲ χωράφια, μὲ ποτάμια, μὲ ἀνθρώπους μὲ πουλιὰ κάθε λογῆων, μὲ πρόβατα, μ' ἀρνία, μὲ βῶδια, μὲ ἄλογα, μὲ σκυλιὰ καὶ μὲ λογιῶν λογιῶν τετράποδα, ποῦ βρίσκονταν ὅλα μαζί, κάτω ἀπὸ τὸ μάτι τοῦ ἡλίου,

ποῦ τὰ εὐεργετοῦσε μὲ τὴ ζέστα του, μὲ τὸ φῶς του, μὲ τὴ λαμπράδα του, κι' ἀγκάλιαζε μὲ τὰς διάφανες καὶ χρυσοπόρφυρες ἀχτίδες του ὄλους κι' ἕλα, σὰ φιλόστοργος πατέρας.

Ὁ ἥλιος εἶχε κάμει τὰ τρία τέταρτα τοῦ ἡμεριάτικου δρόμου του, καὶ στὸν οὐράνιο κάμπο δὲ φαίνονταν κανένα σύννεφο, παρὰ μόνον ἀπὸ τὰ κορφοβούνια τ' ἀρίφνητα ξεπετοῦσαν κάτι ψιλὰ-ψιλὰ προχματάκια, σὰ φτερὰ κύκνου, σὰν κοῦφα ὄνειρα ἐλπίδων, ποῦ ἀπλόνονταν γοργὰ γοργὰ στὸν καταγάλαξιο θάλο τ' οὐρανοῦ, καὶ ξαφανίζονταν λίγο-λίγο, καὶ δὲν φαίνονταν πλεῖα τίποτε. Αὐτὸ ἐδειχνε ὅτι κι' ἡ ἀκόλουθη ἡμέρα θὰ εἶταν κι' αὐτὴ λαμπρῆ.

Ὁλος ὁ κόσμος τοῦ χωριοῦ εἶταν ξεπορτισμένος. Ἀπὸ τοὺς ἄντρες, ἄλλοι εἶταν στὲς γεωργικὰς τὺς ἐργασίες, ἄλλοι στὰ πρόβατά τους, ἄλλοι ψάρευαν στὸν ἀργυρόνερο Πηγεῖο, ἄλλοι κυνηγοῦσαν μέσα στὰ χωράφια, ἄλλοι ἄλεθαν στὸ μύλο, κι' ὅχι ὀλίγοι—οἱ γεροντότεροι—ἠλιάζονταν, κουβεντιάζοντας στὴν πλατεῖα τῆς ἐκκλησίας, ὅπου εἶναι καὶ τὸ μεσοχώρι. Οἱ γυναῖκες, ἄλλες ἐπλυναν μέσα στὸ παραπόταμο, ἄλλες λούζονταν, λούζοντας στὸν ἴδιον καιρὸ καὶ τὰ μικρά τους, γιὰτὶ ἡ μέρα τοῦ Σαββάτου εἶναι μέρα γενικοῦ καθαρισμοῦ, ἄλλες πάλι—οἱ γεροντότερες—προσηλιάζονταν στὰ προσήλια, ἀκουμπώντας τὰς πλάτες τους στὸν πλιθόχτιστο τοῦ σπιτιοῦ, καὶ καθορίζοντας πλιγοῦρι, ἢ μπαλόνοντας κουρελλιασμένα ἀσπρόρρουχα, κι' ἄλλες—οἱ νεώτερες κι' ἀνύπαντρες,—κρυμμένες στὰ πίσω τῶν σπιτιῶν, πάντα ὅμως σὲ ἀπόγνωνα, ποῦ τὰ ἐπιαναν οἱ χρυσοῦδες ἠλιακὲς ἀχτίδες, κεντοῦσαν κάθε μιά τὸ νυφιάτικόν τῆς τὸ ὑποκάμισο, καὶ μόνον ἐκεῖνες, ποῦ καταγέρονταν στὸ ζύμωμα τοῦ ψωμιοῦ καὶ στὸ μαγεύριμα τοῦ προσφυγιοῦ, βρισκόνταν ἐξ ἀνάγκης μέσα στὸ σπῆτι, κι' ἔτσι στεριεύονταν τὴ γλύκα τοῦ ἡλίου.

Ἡ γέρο-Θύμιανα, μιά ἀπὸ τὸν πολὺν κόσμον τοῦ χωριοῦ, ποῦ, ἂν κι' εἶχε περασμένα τὰ ἐξήντά της, εἶχε ὅλη τὴ δύναμη τῶν ματιῶν της, καθόνταν πλευρὰ στὴ θύρα τοῦ σπιτιοῦ της, ἔχοντας ὄλον τὸν ἥλιον κατὰμουτρα, καὶ τὴ ράχη της στὸν τοῖχο, κι' ἀπὸ τὴν μιά τὴν μεριά καθάριζε πλιγοῦρι, γιὰ νὰ τὸ ἀνακατέψῃ μὲ γουρουνίσσο κρέας, γιὰ τὸ δεῖπνο ἐκεινῆς τῆς ἡμέρας κι' ἀπὸ τὴν ἄλλη νὰ διώχῃ μὲ μιά μακρὴν βέργα τὰς κότες, ποῦ μαζεύονταν γύρω της κι' ἔτρωγαν τ' ἀποκαθαρίδια, γιὰ νὰ μὴ μπαῖνουν μέσα στὸ σπῆτι, κι' ἐνοχλοῦν τὴ μεγαλύτερη τὴ νύφη της, ποῦ καταγέρονταν στὸ ζύμωμα τοῦ ψωμιοῦ, καὶ τῶν προσφορῶν, ἐνῶ τὰ μικρά της ἀγγόνια, τρία τέσσερα, ἀπὸ πέντε ὡς ὀχτῶ χρονῶν, περιφέρονταν στὴν εὐρύχωρη αὐλή, σὰ ζαρκάδια, παίζοντας μὲ τὰ πέντε γουρουνόπουλα, ποῦ τάκαμαν καὶ γρούλιζαν φοβερὰ μὲ τὰ πειράγματά τους, καὶ τὴν ἐκαμαν νὰ θυμόνη, νὰ τὰ μαλόνη καὶ νὰ τὰ φοβερίζῃ :

— Δὲν κάναμε τίποτα βαβά . . .

— Ἀπαντοῦσαν αὐτά, καὶ ζανάρχιζαν πάλι

τὰ ἴδια παιγνίδια, γιατί ἤξεραν ὅτι οἱ φοβέρες τῆς βιβλίας δὲν εἶταν ἄλλο παρά λόγια μονάχα.

Ἐνῶ ἡ γριά ξακολουθοῦσε τὸ ἔργο της καὶ τὰ μικρὰ τὰ παιγνίδια τους, ἕνας ἄντρας, κρατῶντας στὰ χέρια του ἕνα μακρὺ δεκανίκι γιὰ νὰ φυλάγεται ἀπὸ τὰ σκυλιὰ παρουσιάστηκε στὴν πορεία τῆς αὐτῆς καὶ φώναξε :

— Βοῦρ τὸ σκυλί, βαθά, γιὰ νὰρθ' αὐτοῦ !

Ἡ γριά, σήκωσε τὸ κεφάλι της ἀπὸ τὸ τεψί, ποῦ εἶχε στὰ γόνατά της καὶ καθάριζε, καὶ ἰδόντας τον, μαύλισε τὸ σκυλί της :

— Κό ! Γκεσούλ' ! Κό ! Κό !

Μὴ βλέποντας τὸν Γκεσούλην νὰρχεται, εἶπε στὸν ἄνθρωπο :

— Αἰ ! ἔλα μέσα, Θανάσ' ! Δέ 'ναι τὸ ὄω ! Ποιὸς ξέρ' ποῦ ξάχ'ν' γιὰ τίπουτας ψουφίμια, ποῦ νὰ τὸ μάσ' ἢ χοιρόλοιμος ἢ κακός !

Ἀλήθεια τὸ σκυλί δὲν εἶταν ἐκεῖ, ἀλλοιώτικα στὸ μαύλημα τῆς γριάς «Κό ! Γκεσούλ' ! θὰ ἔτρεχε 'ς τὴ στιγμή κοντά της, γιατί μ' αὐτὸ τὸ μαύλημα φωνάζουν τὰ σκυλιὰ, ὅταν θέλουν νὰ τὰ θρέψουν. Μπαίνοντας μέσα στὴν αὐλὴ ὁ Θανάσης τράβησε ἴσια μπροστὰ στὴ γριά, καὶ ἀποῦ τῆς εἶπε τὴν «καλημέρα», τῆς ἔδωκε μιὰ μικρὴ κόκκινη λαμπάδα, λέγοντας :

— Κάλεσμα γιὰ τὰ βαφτίσια ! Γρήγορα νὰ κοπιάσετε καὶ 'ς ἀγόρια, καὶ ὅπως πάτι τώρα μὲ τὸ λάδ' με κηρὸ νὰ πάτι καὶ μὲ τὸ κλίμα ! (1)

Ἡ γριά ἀπολογήθηκε ἀμέσως, ἀφίνοντας τὸ καθάρισμα :

— Νὰ ζήσ', γυιέ μ' ! Νὰ ζήσ' ν καὶ οἱ γουνέοι τ' ! Νὰ φέρ' καὶ ἀγόρια μακάρ'.

Ὁ καλεστής, ἅμα ἤκουσε τὲς εὐχὲς τῆς γριάς, καὶ εἶδε τὴ δουλειὰ του τελειωμένη, γύρισε τὲς πλάτες καὶ τράβησε πρὸς τὰ ἔξω, παρατηρῶντας δεξιά καὶ ζερβιά του, μὴ λάχρη καὶ βγῆ ἀπὸ καμμιὰ μεριά ὁ Γκεσούλης, γιατί εἶταν φημισμένος, ὡς τὸ χειρότερο σκυλί τοῦ χωριοῦ.

Ἀλήθεια, δὲ χρειάζονταν πλεόπτερα ἀπὸ μέρος τοῦ καλεστή, πρὸς τὴν κουμπάρα τῆς Θύμμαινας, γιατί ὅλοι οἱ χωριανοὶ γνωρίζονται ἀναμεταξύ τους, καὶ εἰ σχέσεις τους εἶναι κανονισμένες. Γνωρίζουν ὅλοι στὸ χωριὸ ποιοὺς πεθαίνει ποιοὺς παντρεύεται καὶ ποιά γεννάει. Καθένας γνωρίζει πότε καὶ ἀπὸ ποῖον θὰ καλεστῆ νὰ στεφανώσῃ ἢ νὰ βαφτίσῃ, ἐπειδὴ ἡ κουμπάρια εἶναι κληρονομικὸ δικαίωμα μιανῆς οἰκογένειας πρὸς ἄλλη, καὶ δὲν ἐπιτρέπεται ἡ ἀλλαγὴ νουνόου, καὶ τὸ νοστιμότερο ἀκόμα εἶναι τοῦτο : ὅταν μιὰ οἰκογένεια ἀπὸ πολλὰ ἀδερφοξάδερφα χωρίσῃ καὶ γείνουν πλεόπτερο ἀπὸ ἕνα σπίτι, μαζὺ μὲ τὲς κόττες, μὲ τὰ πρόβατα, μὲ τὰ γελάδια, μὲ τ' ἄλογα, μὲ τὰ γαῖδουρία, καὶ τὰ ὑπάρχοντα τοῦ σπιτιοῦ, χωρίζουν καὶ τὲς κουμπάριας.

Ὁ νουνός εἶναι σεβαστὸ πρόσωπο, σεβαστό-

τερο ἀκόμα καὶ ἀπὸ τοὺς γονέους, ἡ δὲ κατάρτα τοῦ νουνόου λογίζεται μεγαλύτερη καὶ ἀπὸ τὴν κατάρτα τῶν τριακισίων δέκα ὀχτῶ θεοφόρων πατέρων. Γι' αὐτὸ καὶ ὁ βαφτισμὸς χρωστᾷ πλειότερη ὑπακοή στὸ νουνό του καὶ ἀπὸ τὸν πατέρα του, καὶ ὅταν παντρευτῆ, στεφανώνεται ἀπὸ τὸ νουνό του, ἢ ἀπὸ τοὺς ἀπογόνους ἢ ἀπὸ ἄλλους συγγενίδες του, ἀδερφοὺς του, ἀνεψιούς του κλ. μὲ τὴν συγκατάθεσίν του ἢ μὲ τὴ συγκατάθεσιν τοῦ μεγαλύτερου κληρονόμου του, ἂν δὲ ζῆ. Ὡρα ἀνάγκης ὅμως ἀλλάζει καμμιὰ φορὰ αὐτὸν τὸν κανόνα καὶ τοῦτο ἂν τύχη καὶ ἀρρωστήσῃ ἄξαφνα τὸ μικρὸ καὶ ὁ νουνός εἶναι ἀπὸ ξένο χωριό, καὶ δὲν ὑπάρχει κειρός. Σὲ τέτοιες περιπτώσεις οἱ γονεοὶ ἀναγκάζονται νὰ βαφτίσουν τὸ μικρό, δίνοντας τὴν κουμπάρια σὲ συγγενῆ σὲ φίλο, ἀπὸ φόβο, μὴν πεθάνῃ ἀβάφτισσο, πρᾶμμα ἀπὸ τὲς πλείο μεγάλες ἀμαρτίαι ὄχι μοναχὰ γιὰ τοὺς γονεοὺς, ἀλλὰ καὶ αὐτὸ τὸ ἄθωο καὶ ἄκακο μωρό, ποῦ ἔρχεται στὸν κόσμον τοῦτο φορτωμένο τὴν προπατορικὴ ἀμαρτία. Ἄν τύχη τὸ μικρό, ποῦ βαφτίζεται ἀπὸ ξένο νουνό καὶ ζήσῃ, τότε προσκαλιέται ὁ ταχτικός νουνός, τοῦ γίνεται τραπέζι καὶ τοῦ ζητιέται ἡ εὐχή.

Καὶ 'ς ἄλλη μιὰ περίσταση ἀλλάζει ὁ νουνός : Ὅταν ἔχη κακορρίζικο χερικό. Τὸν παρακαλοῦν νὰ δώσῃ τὰ δικαιώματά του σὲ συγγενῆ του, ἀλλὰ οἱ νουνοὶ τὸ ξέρουν μοναχοὶ τους αὐτό, καὶ ἅμα τοὺς πεθάνῃ τὸ δεύτερο βαφτισμὸ σ' ἕνα σπίτι καὶ φανῇ τὸ χερί τοῦ κακορρίζικο, παραχωρεῖ τὰ δικαιώματά του μόνος του σ' ὅποιον δικό του θελήσῃ, γιὰ νὰ μὴν τὸν προλάβουν οἱ γονεοὶ τοῦ παιδιοῦ. Ἑέρτε τί ντροπῆ εἶναι τὸ κακορρίζικο χερί :

Σὲ τέτοις σημεῖο εὐλάβειας εἶναι ἡ κουμπάρια, ἢ κουμπάρια τοῦ λαδιοῦ, δηλαδὴ τὸ βάφτισμα, ὥστε δὲν ἐπιτρέπεται συμπεθεριά ἀνάμεσα σὲ δύο σπῖτια, ποῦ ἔχουν κουμπάρια.

Ἡ γέρο-Θύμμαινα ἤξερε ὅτι ἡ Παπαδόνη (1) ἢ Νικόλαινα, ἡ κουμπάρα τῆς εἶχε γεννήσει κορίτσι τὴν Δευτέρα τῆς ἰδίας ἐβδομάδας, καὶ ἐπειδὴ τὴν εἶχε στεφανωμένη ὁ μεγαλύτερος γυιός της, ὁ Γκουντῆς, αὐτὸς ἔπρεπε νὰ βαφτίσῃ τὴν πρώτη γέννα, γιὰ νὰ ρίξῃ πέρα τὸ σαμμόρι (2). Ἐξὸν ἀπ' αὐτό, ἡ γριά γνώριζε καὶ ὅτι τὴν αὐριανὴ Κυριακὴ θὰ γένονταν τὰ βαφτίσια, γιατί πρώτη Κυριακὴ, ἀπὸ τὴ γεννησὴ τους βαφτίζονται τὰ μικρά, ἐξὸν ἂν γεννηθῶν μιὰ ὡς τρεῖς μέρες πρὶν, καὶ τότε πλεῖο μένουν γιὰ τὴν ἄλλη Κυριακὴ.

Ἐξαιτίας λοιπόν. ποῦ ἤξερε ὅλα αὐτά, ἡ γέρο-Θύμμαινα εἶχε ὅλη της τὴν ἐτοιμασία καμωμένη, γιατί εἶχε πάγει τὴν Παρασκευὴ στὰ Τρίκαλα, καὶ εἶχε ἀγοράσει ὅλα τὰ χρειαζόμενα γιὰ τὴν περίσταση, ἤτοι τέσσερες πήχες

ἀμερικάνικο πανί, γιὰ τὸ φάσκωμα τοῦ παιδιοῦ, ὅταν τὸ βγάλουν ἀπὸ τὴν κολυμπήθρα, τρεῖς λαμπάδες, δηλαδὴ μιὰ γιὰ τὸν παπᾶ, μιὰ γιὰ τὴν ἀναγνώστη καὶ μιὰ γιὰ τὸ νουνό, ἐὺο σκούφιας πάνινες, γιὰ τὲς καθημερινές, τρεῖς μολυβένιους σταυροὺς, ὁ ἕνας γιὰ τὴ μιὰ σκούφια, ὁ ἄλλος γιὰ τὴν ἄλλη, καὶ ὁ τρίτος γιὰ τοῦ λαιμοῦ τὸ φυλοχτό, μισὴ ὄκα λάδι γιὰ τὴ βάφτισσιν, καὶ μιὰ ἀρμαθιὰ σῦκα, γιὰ τὰ παιδιὰ, ποῦ θὰ παραβρίσκονταν, ὡς μαρτυριάτικα τοῦ μυστηρίου, μπροστὰ στὸν Θεό. Ὅλα αὐτὰ εἶναι μιὰ δουλειὰ ὄχι παραπάνω ἀπὸ τέσσερες δραχμές, καὶ ἂν βάλωμε στὸ λογαριασμὸ μιὰ δραχμὴ τοῦ παπᾶ, μισὴ τῆς μαμῆς, καὶ ἄλλη μιὰ μισὴ τοῦ ἀναγνώστη, ἢ βάφτισσιν δὲν σκοτίζει πλεῖοτερο ἀπὸ ἑξ ὡς ἑπτὰ δραχμές.

Ἐστερα ἀπὸ τὲς ἐτοιμασίες καὶ ἀπὸ τὸ κάλεσμα, δὲν ἔμενε ἄλλο παρά νὰ ἀποφασιστῇ τ' ὄνομα τοῦ κοριτικοῦ, ἀλλ' αὐτὸ γέρονταν τὸ βράδυ, (γιατὶ πάντα τὸ βράδυ, γίνεται), ἀναμεταξὺ τῆς γέρο-Θύμμαινας, ποῦ εἶταν ἡ πλεῖο πολυξερὴ τοῦ χωριοῦ, καὶ τοῦ γυιοῦ τῆς τοῦ Γκουντῆ, ποῦ εἶταν νουνός, κρυφὰ ἔννεσεται, χωρὶς νὰ τοὺς πάρουν μυροῦδιὰ εἰ ἄλλοι, καὶ πρὸ πάντων τὰ μικρὰ παιδιὰ, ἀπὸ φόβο μὴ πεταχθῇ ὁ λόγος ἔξω καὶ μαθευτῇ τ' ὄνομα μπροστὰ ἀπὸ τὰ βαφτίσια, καὶ ἔτσι ἔχανε ὁ νουνός τὴν ἀξία του.

Ὁ Γκουντῆς, ποῦ θὰ βάφτιζε τὸ μικρό, εἶταν ἄντρας παντρεμένος καὶ μποροῦσε νὰ σκεπτῆ μόνος του τί ὄνομα θὰ εἶδνε στὴν ἀναδεξιμιά του, ἀλλ' ἐπειδὴ ὅλα τὰ πεθαμένα ὀνόματα τοῦ σπιτιοῦ, πάππων προσπάππων καὶ βάβων προσβάβων, εἶχαν ξαναγιωθῆ ἀπὸ τέκνα τῶν συνυφάδων τῆς κουμπάρας, τῆς Νικόλαινας, ἔπρεπε νὰ ζητήσῃ τὴ γνώμη τῆς μητρὸς του, ποῦ εἶταν ὄνοματισμένη ἀνάμεσα στὲς γυναῖκες ὄλου τοῦ χωριοῦ, γιὰ τὴν πολυξερῶσιν της καὶ τὴν εἶχαν ὄλος ὁ κόσμος γιὰ ρώτημα. Ἀλήθεια, ἡ γέρο-Θύμμαινα δὲν εἶταν γυναῖκα ἴσια πέρα, ἤξερε κάμποσα πράγματα, ποῦ δὲν τὰ ἤξεραν οἱ χωριανές της, γιατί ἤξερε νὰ μαγειρεύῃ καὶ δεσποτικὰ φαγητά, καὶ ὅταν συναπαντοῦσε κανένα ξένο, ἢ τὸ δάσκαλο, ἢ τὸν ἀφέντη τοῦ χωριοῦ, τοὺς χαιρετοῦσε μὲ τὸ καλησπέρα σας, ἀδιάφορον ἂν εἶταν δειλινό, μεσημέρι ἢ χαράμερα, ἢ νύχτα.

— Καλ' μέρα καὶ κα.λι' - ὦρα, ἔλεγε, τὸ λὲν εὐλ' οἱ γκαραγκούνιδες ! Τὸ καλησπέρα εἶναι εὐγενικό. . . .

Ἐξὸν ἀπ' αὐτό, εἶταν ἀρκετὰ κοσμογυρισμένη ἡ γέρο-Θύμμαινα, γιατί, ἐξὸν ποῦ πηγαινε ταχτικά, κάθε Δευτέρα στὰ Τρίκαλα καὶ κάθε Τετάρτῃ στὴν Καρότσα, ἡμέρες τῶν ἐβδομαδιατικῶν ἀγορῶν, καὶ χαιρετοῦσε ἐκεῖ πολλὰ μεγάλα πρόσωπα : Χατζηγάκη, Ραδινό, Κανούτα, Μπλατσάκη, Ζωγλοπίτη, Καζαμπάκα, Μπασαρόδανη, εἶχε πάγει μιὰ φορὰ καὶ στὴ Λάρισα, ὅπου εἶταν φυλακισμένος ὁ μακαρίτης ὁ νοικοκύρης της, γιατί, ὄντας ντραγάτης τοῦ χωριοῦ, εἶχε σκοτώσει τὸ σκυλί ἐνός Τούρκου

—αὐτὰ ἐπὶ Τουρκίας—μέσα στ' ἀμπέλια, ποῦ ἔτρωγε σταφύλια.

Εἶχε πάγει καὶ στὸν Ἰύρναβο στὸ πανηγύρι, στὸ Τσιότι, στὸ Μασκουλοῦρι, στὴν Πόρτα, καὶ στὴν Καλαμπάκα.

Ἔνα πρᾶμμα εἶχε μάρα ἢ καημένη ἢ Θύμμαινα, ποῦ δὲν εἶχε μπορέσει νὰ πάη στὸ Βόλο, νὰ ἰδῆ τί λογιά ποτάμι εἶνε ἡ θάλασσα, πῶς περπατοῦν ἀπαρωθὸ τῆς τὰ καράβια, καὶ τί λογιά πρᾶμμα εἶναι πάλε αὐτὰ τὰ καράβια. . . ζωντανὰ μαθές ; . . . Ἄν πήγαινε καὶ στὸ Βόλο θὰ πέθαινε εὐχαριστημένη.

Τὸ βράδυ μαζεύτηκε στὸ σπιτί ὅλη ἡ φαμιλιά, ἄντρες, γυναῖκες καὶ παιδιὰ, καὶ μοναχὰ ὁ Βασίλης, ποῦ φύλαγε τὰ πρόβατα στὸ μαντρί, ἔλειπε. Ἐκκταν τὸ Σταυρό τους καὶ ἄρχισαν νὰ τρῶν ὄ, τι ἔδωκε ὁ Θεός καὶ τὰ χέρια τῆς πρωτόνημης τῆς Γκουντῆνας καὶ τῆς γέρο-Θύμμαινας, ποῦ εἶταν μητέρα, πεθερὰ καὶ βάβω, δώδεκα νοματῶν φαμιλλιάς, ἕνα εἶδος μικρὸς θηλυκὸς πατριάρχης, μέσα σ' ἐκεῖνον τὸ μικρόκοσμον. Ἡ γέρο-Θύμμαινα ἔτρωγε σὲ στρογγυλὸ τραπέζι, μὲ τοὺς ἄντρες, ἔχοντας μισοὺς ἀπὸ δεξιά καὶ μισοὺς ἀπὸ ζερβά, κατὰ ἡλικίαν, καὶ οἱ νυφάδες μὲ τὸ μικρά, —τὰ κουτσουβέλλια— ὅσα δὲν εἶχαν ἀποκοιμηθῆ ἀκόμα, κάθονταν στὸ μεσάλι, ποῦ τραβοῦσε τὸν κατήφορο, ἐνῶ ἕνα τενεκεδένο λυχνάρι μὲ ξύλινο ποδαρικό καὶ μὲ χοντρόν πάτο, γιὰ νὰ στέκεται γερά, τοὺς φώτιζε μὲ μιὰ θαμπὴ λάμψη, περικυκλωμένη ἀπὸ καπνὸ, ποῦ ἀνάδιναν οἱ βουγιές, καὶ τὰ λίγα ξύλα, ποῦ κείονταν στὴ στιά. Πρὶν τελειώσῃ τὸ δειπνὸ ἀκούστηκαν μιὰ ἀπάνω στὴν ἄλλη τρεῖς-τέσσερες ντουφεκιές, καὶ ἔγειναν αἰτία κουβέντας ἀνάμεσα γριάς καὶ ἀντρῶν.

— Σιὰ ποῦ νάπεισαν τάχα ; (Ρώτησε ἡ γριά).

— Κατὰ τὰ Κουμαλίαια. ('Απολογήθηκε ὁ Γκουντῆς).

— Νάχουν σὺβάσματα ; (Ξαναρρώτησε ἡ γριά μὲ πολὺ ἔγνωια).

— Δέ 'ναι σὺβάσματα ! ('Απολογήθηκε ὁ μικρότερος ὁ γυιὸς της, ὁ Γιώργης). Εἶναι γουρνοχαρά. (1)

Σώπασε ἡ γριά, σὰ νὰ εἶχε εὐχαριστηθῆ ἀπὸ τὴν ἀπάντησιν, καὶ ξακούθησε τὸ φαγί της.

Εἶχε λόγο ἡ γριά νὰ εὐχαριστηθῆ, ἐπειδὴ εἶχε ἑτοιμη γι' ἀρραβῶνα τὴν πλεῖο μικρὴ της θυγατέρα, τὴ Βάγγιω της, καὶ φοβήθηκε, σὰν ἄκουσε τῆς ντουφεκιές, μὴ τῆς ἔκοψαν τὴν ἀράδα, καὶ μὴ τῆς λιγότεσαν κανένα ὑποψήφιο γαμπρό.

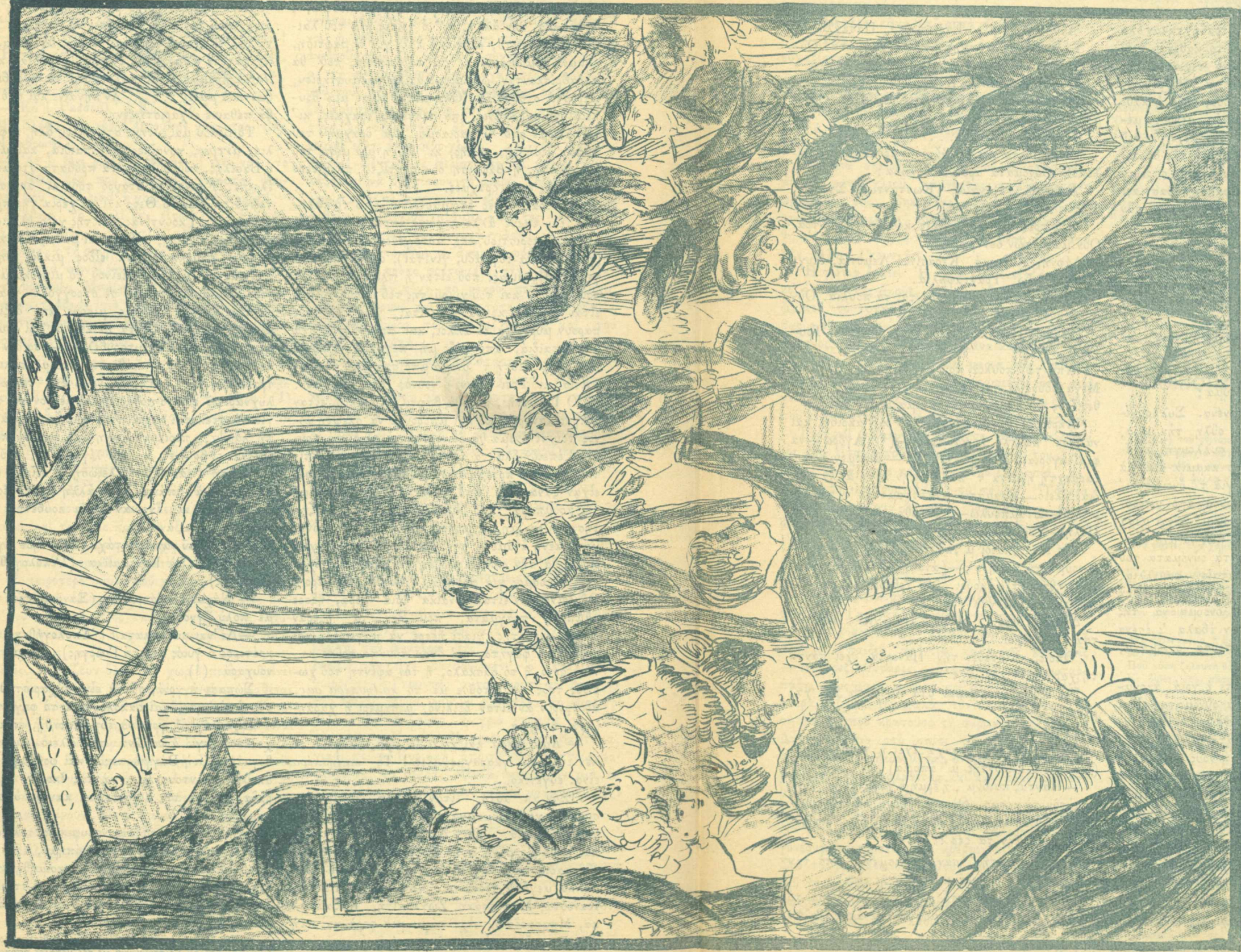
Λίγο ὕστερα ἀπὸ τὲς ντουφεκιές τελείωσε ὁ δειπνός, μ' ἕνα γενικό σταυροκόπημα, ἐξὸν ἐκείνων τῶν παιδιῶν, ποῦ εἶχαν ἀποκοιμηθῆ στὰ γόνατα τῶν μανάδων τους, σηκώθηκε τὸ στρογγυλὸ τραπέζι, καὶ τὸ μεσάλι, μὲ ὄ, τι εἶχαν ἀπάνω

(1) Στὸν Κάμπο τῆς Θεσσαλίας, ποῦ ὑποθέτεται αὐτὸ τὸ διήγημα, ἀπὸ τὰ Χριστοῦγεννα ὡς τὲς μεγάλαι ἀποκριές, τὰ σαββατιὰ βράδια σφάζουν γουρουνία καὶ διασκεδάζουν. Αὐτὴ ἡ διασκεδᾶση λέγεται γουρνοχαρά.

(1) Κλήμα ἔνοσεῖ τὰ στεφάνια τοῦ γάμου, ποῦ τὰ κάμουν ἀπὸ κληματόκλαδα. Δηλοῖ αὐτὴ ἡ εὐχή ζήσουν καὶ τὰ δύο μέρη.

(1) Ἡ νύφη τοῦ παπᾶ. (Μαλιωρόνη, Τζουβαρόνη κλ. ἢ νύφη τοῦ Μαλιώρα τοῦ Τζουβάρα κλ.)

(2) Στὰ στεφάνια εἶναι συνήθεια νὰ βάνουν σαμμόρι τοῦ νουνόου, γιὰ μιὰ στιγμή καὶ τοῦ τὸ σηκῶναι ἀμέσως.

Η ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΡΟΥΜΑΝΟΥΣ ΥΠΟΔΟΧΗ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

(Ἐκ τοῦ Ρουμανικοῦ Περιοδικοῦ *Universul Literar*)

τους, από τῆ μικρότερη τῆ νύφη τῆ Γιώργαινα, αὐτὴ ποῦ σ' ἀ μικρότερη, κάθησε ὕστερη καὶ σ' ἐκώθησε πρώτη. Τὸ μικρότερο πράγμα σ' ἔνα τέτοιο σπῖτι, κ' ἀπὸ τὸ πλεῖο μικρὸ παιδί, εἶναι ἡ μικρότερη νύφη.

"Ἀμα σηκώθηκε τὸ τραπέζι καὶ σκουπίστηκε τὸ μέρος, ποῦ εἶταν βλαμένο, τραβήχτηκαν ὅλα τ' ἀντρόγωνα μὲ τὰ παιδιὰ του τὸ καθένω, πρὸς τὰ κάτω τοῦ σπιτιοῦ, πίσω ἀπὸ τὲς κουφίνες, ποῦ εἶναι ἀποθηκευμένη ὅλη ἡ ἐσοδεία τῆς χρονιάς, καὶ χωρίζουν τὸ κατοικεῖο σὲ δύο, ὅπου ἡ κάθε μικροφамиλιά, ἀπ' αὐτές, ἔχει ὠρισμένο τὸ μέρος τοῦ ὕπνου, ἐνῶ ἡ γριά, σ' ἄρχηγός τοῦ σπιτιοῦ ποῦ εἶταν, πήγε στὴν κορφή τῆς στυᾶς, ὅπου εἶταν ἀπὸ προτύτερα στρωμένο τὸ στρώμα τῆς κ' ἀκούμπησε στὸ προσκέφαλο παραστιας. Τῆ ζυγόνει τότε ὁ Γκουντῆς καὶ τῆς λέγει σ' ἄν κριφά:

— Μάννα, μάννα...

— Τί, γυιέ μ' ;

— Ἦφεραν τὸ κάλεσμα γιὰ τὰ βαφτίσια ; Τὸ ρώτημα αὐτὸ δὲν εἶταν γιὰ νὰ βεβαιωθῆ, ἀλλὰ γιὰ ν' ἀνοίξη τὴν κουβέντα.

— Τῶ φεραν, (τοῦ ἀπολογήθηκε ἡ γριά) κ' αὔριου θὰ πᾶς νὰ βαφτίσης...

Κ' ὕστερα ἀπὸ λίγο τὸν ρώτησε αὐτὴ χαμηλά:

— Τὸ συλλογιστήκηες τ' ὄνομα ;

— Δὲν μπόρεσα νὰ βρῶ κανένα. Συλλογιστήκηες, συλλογιστήκηες σήμερα οὐλη τὴν μέρα, μὰ τίποτας δὲν ἤθρα. Αὐτὴ ἡ συλλογιῆ μ' ἔκανε νὰ χάσω τρεῖς λαγοὶ καὶ καμμιά δεκαριά περδίκια. Ἢ νοῖς μ' δούλευε γιὰ τ' ὄνομα κ' οἱ λαγοὶ καὶ τὰ περδίκια σκουρποῦσαν ἀπὸ μπρουστά μ'. Ὅ, τι ἔβαλα μὲ τὸ νοῦ μ' εἶναι μέσα στὸ σπῖτ' τοῦ κουμπάρου. Καὶ πῶς νὰ μὴν εἶναι μέσα σ' αὐτὸ τὸ σπῖτι ὅλα τὰ οὐνόματα τοῦ κόσμ' ἀφοῦ ἔχ' σαράντα νοματαῖοι φαμιλιά, μικροί-μεγάλοι ; (1) Ἦγὰ τὸ διαουλόμ' μ' αὐτὴ τὴν Πατσιώρω (2) σήμερα τί ὄνομα νὰ τῆς βγάλου ! Οὐδ' τὴν ἐλπίδα τὴν ἔβαλα 'ς ἐσένα τώρα, νὰ μ' ἀραδιάσης κάμπουσα οὐνόματα, καὶ νὰ διαλέξου ἕνα.

— Ἄκου, γυιέ μ' ! (τοῦ εἶπε ἡ γριά, ἀκουμπώντας ἀναπαυτικώτερα). Τὰ οὐνόματα εἶναι ἄμμος τῆς Σαλαμπριάς. (3) Θὰ σὲ μάθω ἕναν τρόπο ν' ἀραδιάζης ὅ, τι οὐνόματα θέλ' 'ς.

— Πέ μ' ντέ ! νὰ ἤσυχάσ' ἡ νοῦς μ' !

— Πρῶτα-πρῶτα, παιδί μ', ν' ἀρχινᾶς ἀπὸ τὰ οὐνόματα τῆς ὠμορφιάς, γιὰ τὴν ὠμορφιά σκλαβώνει καὶ βασιλιάδες, ποῦ λέει κ' ἡ λόγους : Γραμμάτω, Κρουστάλλω, Λάμπρω, Μόρφω, Σουλτάνα...

"Ὑστερα ἀπὸ τὴν ὠμορφιά ἔρχεται ἡ ἀρχοντιά : Ἀρχόντω, Ἀφέντω, Εὐγένω.

(1) Σ' ἕνα σπῖτι στὸ Μεσόνι ὑπάρχει μιὰ φαμιλία τοῦ Ἀθ. Ἀγγελόση μὲ 47 νοματαῖους.

(2) Τ' ἀβάφτιστο, ὅταν εἶναι ἀρσενικό, τὸ λὲν Πατσιώρω κ' ὅταν εἶναι θηλυκό, Πατσιώρω.

(3) Σαλαμπριά λήγεται ὁ Πηγεῖος.

"Ὑστερα ἀπὸ τὴν ἀρχοντιά ἔρχεται ἡ πολυτιμωσύνη : Ἀργύρω, Ἀσήμω, Διαμάντω, Ζαφύρω, Μαργάρω, Πολυτίμη, Σμαράγδω, Χρυσῆ.

"Ὑστερα ἀπὸ τὴν πολυτίμη ἔρχονται τ' ἄνθ.α. Κ' αὐτὰ μοιάζ' νὰ τὰ διαμάντια καὶ τὰ μαργαριτάρια :

Ἄνθη, Ἀνθεμία, Γαρουφαλιά, Πασκάλω.

Τ' ἄνθια ἔχ' ν' λογῆς λογίων χρώματα. Οὐνόματα τῶν ἀνθίων :

Ξάνθω, Καστάνω, Κοκκίνω.

Τὰ χρώματα τὰ κεντούν μὲ ράμματα. Οὐνόματα τῶν ραμματιῶν :

Βαμπύλω, Μετάζω...

Τὰ ράμματα τὰ χρειάζονται ἀρσενικοὶ καὶ θηλυκοί. Οὐνόματα ἀρσενικοθήλυκα :

Ἀνάργιω, Βάγγιω, Κωστάντω, Σταύρω, Φώτω...

Οἱ ἄντρες κ' οἱ γυναῖκες κόβουν τὰ δέντρα. Οὐνόματα τῶν δεντριῶν :

Δάφνη, Κυδωνιά, Κερασίνα, Λεμονιά, Μυγδάλω, Ροῦϊώ, Τρανταφιλιά.

Στὰ δέντρα ἀπάνω κάθονται τὰ πουλιά. Οὐνόματα πουλιῶν :

Γεράκω, Περδίκω, Περιστέρω, Παγόνω, Τρυγόνω.

Ἀπὸ τὰ πουλιά ποῦ εἶν' εὐχημένα ἀπὸ τὸν Μεγαλοδύναμο νὰ τρῶν, χωρὶς νὰ σπέρ,ν καὶ νὰ θερίζ'ν, ἄς ἔρθουμι στὰ οὐνόματα τ' εὐχῆς :

Ἀκριθῶ—νᾶναι μοναχοκίρ κ' ἀκριθῆ, καὶ νὰ δώκ' πουλλά ἡ γαμπρός.—(1) Ἀγόρω—νὰ φέρ' ἀγόρια—Ζώγω—νὰ ζῆσ'—Ξαρμενιά—νὰ ξαρμενιῆ ἡ μάννα τ' καὶ νὰ μὴν κἀνη ἄλλα παιδιὰ πλεῖο—Σταματῶ—νὰ σταματῆσ'ν τὰ κορίτσια—Σταμπούλω—νὰ ζῆσ' ἡ νύφη νὰ πάη στὴν Πόλη—Χαῖδω—νὰ εἶναι χαϊδεμένη.

Τ' σ' εὐχῆς, παιδί μ', πάντα ἡ Παναγιὰ—προσκυνοῦμε τὴ χάρη τ'ς—(ἀνασηκώθηκε καὶ σταυροκοπήθηκε) τ'ς ἀκούει. "Ἀς ἔρθουμι καὶ στὰ οὐνόματα τῆς Μεγαλόχαρης :

Δέσπω, Μαρία, Μάρω, Πανόγιω, Παναγιῆσα, Περάχω.

"Ὅποιος πιστεῖει τὴν Παναγιὰ ἔχει πάντα τὴν χαρὰ στὴν καρδιά τ'.

"Ἀς ἔρθωμε τώρα καὶ στὰ οὐνόματα τῆς χαρᾶς :

Γελασίνα...

— Ἐνα ὄνομα μοναχὰ ἔχει ἡ χαρὰ, μάννα ; (Ρώτησε ὁ Γκουντῆς μ' ἀπορία).

— Πάντα, παιδί μ', ἡ ἐρμὴ ἡ χαρὰ εἶναι λίγη 'ς αὐτὸν τὸ κόσμω. Ὅ, σοῦ ἔλεγα καὶ τὰ οὐνόματα τῶν ἀγίων, ἀλλ' αὐτὰ δὲν εἶναι Χριστιανός ποῦ νὰ μὴν τὰ ξέρ' !

Κ' ὁ Γκουντῆς, σ' ἄν ξαφνισμένος ἀπὸ τὴν πολυξερωσύνη τῆς μάννας του, τῆς εἶπε :

— Μωρέ ! χαρὰ στὸ μελό, πῶχει μέσα τὸ κεφάλι σ', μάννα ! Σ' εἶσαι φ' ἄλλάδα ἀκέρια ! "Ἀν

(1) Στὸν κάμπο τῆς Θεσσαλίας οἱ γαμπροὶ δίνουν προῖκα σ' ἐς νυφάδες, καὶ δὲ ξη οἰ: τὴν καλὴ νύφη τῆν παίρει ἐκεῖνος ποῦ τᾶξη τὰ πλεῖοτερα.

ΕΦΥΓΕΣ

"Εφυγες καὶ μένω μόνος ἄν νὰ ἦμουν ρημοκλήσι Ἀλειτούργητο καὶ δίχως κᾶν καντῆλα φτωχική Ποῦ παγαίνει 'ς αὐτὸ μόνο ὁ καυμός νὰ λειτουργήσῃ Καὶ δὲν βλέπει εἰμὴ χόρτα ν' ἀνοῦν ἄγρια ἐκεῖ.

"Εφυγες καὶ μένω μόνος ἄν πελάγου ἔρω βράχο Ποῦ λευκὰ θαλασσοπούλια κάπου γύρω του πετοῦν, Ποῦχει σύντροφω τὸ κύμα κ' ἄλλω σύντροφω μονάχο, Στὸ τρισκόταδο τῆς νύχτας, τοὺς ἀνέμους νὰ βογγοῦν.

"Εφυγες καὶ μένω μόνος ἄν τὸ φλάμπουρο ἐκεῖνο Ὅπου ἄησαν 'ς τὴ μάχη ἡ δειλία κ' ἡ φυγή Καὶ σιμά του δὲν ἀκούεις παρά μόνο βαρὺ θῆνω Τοῦ πεσμένου στρατιώτη ὅπου σέρνεται καὶ σβεῖ.

"Εφυγες καὶ μένω μόνος ὡς ἄν μνήμα ξεχασμένο Δίχως κὺλθα καὶ δίχως καρδιοστάλακτη δροσιά, Δίχως λούλουδο κανένα ποῦ ν' ἀνθίζη πεκραμένο Καὶ χωρίς σταυρὸ νὰ διώγῃ τῆς κατάρας τὰ στοιχειά.

"Ἄν ἐλθῆς, τὸ ρημοκλήσι ἐκκλησιὰ καλὴ θὰ γίνῃ Καὶ ὁ βράχος τοῦ πελάγου, ἕνα ὄμορφω νησί, Ἢ σημαία, τὴν σκία τῆς υπερίφανα θὰ χύνη Καὶ τὸ μνήμα, πῶς οὐράνιο καὶ ἀνάστασι θὰ βρῆ !

Ἄλλεξ. Κ. Περδικιόδης

ΦΘΙΝΟΠΩΡΙΝΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Γερνοῦνε τοῦ φθινόπωρου τὰ σύννεφα, Τὰ πρω-ὄβροχια ἀρχίησαν καὶ πάλι Μοσχομυρίζουν μουσκεμμένα τὰ ἔλατα Τρέμουν τὰ φύλλα σ' οὐ βορᾶ τὴν κρίαν ἀγκάλῃ.

Μὰ ἐφέτος, κόρη, τὸ κρυφὸ μαρζῆ σου Γιά τὰ πουλιά ποῦ φεύγουνε, κ' ἀκόμα Γιά κάθε ἀγριοτριαντάφυλλου ξεφύλλισμα Σοῦ φέρνει ἕνα χαμόγελο πικρὸ στὸ στόμα.

Τί ; μήπως τώρα τὰ πουλιά σὲ κράζουνε Μαζὶ τους νὰ πετάξῃς ; μήπως στρώμα Χάρου γιὰ σὲ γεμίζουν τὰ ροδόφυλλα Ποῦ μαραμένα τὰ σκορπᾶ ἡ Νοτιά στὸ χῶμα ;

Δὲν ἦρθε ἀκόμα ἡ ἀνοιχὴ τῆς νεότης σου Δὲν ἀνησαν ἀκόμη ἕλα τὰ κάλλη Ποῦ νύφη ζηλευτὴ θὰ σὲ στολίσουνε Κ' ὁμως, στὸν τάφο, γιὰ τὴν γέρει τὸ κεφάλι

Σὰν τὸ μικρὸ νεογέννητο τριαντάφυλλο Ποῦ καὶ μὲ τ' ἀνοιξιάτικο ἀγεράκι Φυλλομαδαῖς χαρούμενο ποῦ χάνεται Πρὶν ποτιστῆ τοῦ κόσμου τοῦτου τὸ φάρμακι ;

Χλωμὴ παρθένα, οἱ στίχοι ποῦ τραγοῦδῃσα Μὲ λύρα — ἀχ γιὰ τὰ πάθη σου — θλιμμένη Δὲν φέρουν πίσω τὴν υἱεία ποῦ πέταξε Δὲν σταματοῦν ψυχὴ θερμὴ καὶ φτερωμένη

"Ἀσπρες λαμπάδες καίνε γιὰ τὸ ἔδω σου, Χρυσὴ τοῦ κάτασπρου ἡλιοῦ θυγα ἔρα Κ' ἐν' ἄσπρο μνήμα ἀπὸ καθάρια μάρμαρα Σὲ καρτερεῖ ἄφρων στὸ κομητήρι πέρα.

Κοιμηροῦ, κίρη, τὸν αἰώνιον ὕπνο σου, Μὲς' στὰ λευκὰ τῆς παρθενιάς λουλούδια Κοιμησο μεσ' στ' ἀθῶά σου τὰ ἀνεύρατα Κ' ἄγγελιοι ἀθίνατα σοῦ ψάλλουνε τραγοῦδια ! (Παρίσιος)

Νίκος Μαρσίλλας

εἶσουν ἄντρες, χωρὶς ἄλλου, θὰ εἶσουν πλεῖο μεγαλύτερη στὰ γράμματα καὶ στὸ νοῦ κ' ἀπὸ τὸ Γούλα Δάσκαλο, ποῦναι στὰ Τρίγκαλα ! (1)

"Ἢ γριά εὐχαριστήθηκε ἀπὸ τὴν κολακεία, ποῦ τῆς ἔχει κάμει ὁ γυός τῆς καὶ τὸν ρώτησε μὲ περιφάνεια :

— Ἐβαλες κᾶν ἀπ' αὐτὰ ὅλα στὸ νοῦ σ' ;

— Ἐβαλα καὶ παράβαλα ! ('Ἀπάντησε μ' εὐχαρίστηση ὁ Γκουντῆς).

— Καλορρίζικο νᾶναι, παιδί μ' ! Ὅπως πᾶς τὸ λάδ' νὰ πᾶς καὶ τὸ κλημά.

— Ζυγὴ νᾶχουμε, κ' εἰδέ, ἄς τὸ πᾶν καὶ τὰ παιδιὰ μας, μάννα ! Ὅποιος ἔχει παιδιὰ δὲν πεθαίνει !

"Ἢ γριά σηκώθηκε κ' ἄρχισε νὰ σταυροκοπιέται κατὰ ἡλιοῦ, κάμνοντας τὴν ἀπόδειπνη προσευχὴ τῆς. Σηκώθηκε καὶ ὁ Γκουντῆς καὶ σταυροκοπήθηκε κ' αὐτός, καὶ πάλε μπακάθησαν καὶ οἱ δύο, ὁ καθένας στὴ θέση του, ἀπὸ τὴν ἄλλη ὁ Γκουντῆς.

"Ἢ φωτιά ἔκαιε. Ἢ γριά κουβέντιαζε ἀκόμα κ' ὁ Γκουντῆς ἄκουε. Πέρασε λίγη ὥρα ἀκόμα, ὡς ποῦ τὸ λυχναρί ἄρχισε νὰ τρεμοσβύνη, καὶ βαρὺς νὰ κάθεται στὰ θλέφαρα καὶ τῶν δυοῶν ὁ ὕπνος, καὶ σὲ λίγο ἀκόμα μάννα καὶ παιδιὰ κοιμῶνταν, ἐκεῖνη ἀπὸ τὴν μιὰ μεριά τῆς φωτιάς, καὶ τοῦτο ἀπὸ τὴν ἄλλη, σκεπασμένοι ἀπὸ μιὰ γούνα προβατίσια, καὶ τοὺς χόριζε ἡ γλυκερὴ φωτιά ποῦ εἶχε καταντῆ νὰ βαστάξῃ ὡς τὸ πρωί.

Τὸ πρωὶ ὁ Γκουντῆς ζύπνησε, καὶ σ' ἄν καθαρός ποῦ εἶταν, ποῦ κοιμήθηκε χῶρια του, νύφτηκε κ' ἄλλαξε καὶ πήγε στὴν ἐκκλησιὰ, κ' ἄκουσε τὴ λειτουργιά, ὡς τὸ τέλος. "Ὑστερα ἀπὸ τὴν λειτουργιά ἄρχισε ἡ βάφτιση, κ' ὅταν ὁ παπᾶς εἶπε: « — τάξε, νούνε, τ' ὄνομα ». Ὁ Γκουντῆς ἀπολογήθηκε :

— Δάφνη !

Αὐτὸ εἶταν τ' ὄνομα !

Ἀφοῦ τελείωσαν ὅλα τὰ διαβάσματα τῆς βάφτισης, ὁ Γκουντῆς πλήρωσε τὸν παπᾶ, τὴν μαμή, τὸν ἀναγνώστη, μέρασε τὴν ἀρμαβιά τὰ σῦκα στὰ παιδιὰ, πρῖντῆς κατὰ γῆς καὶ τρεῖς —τέσσερες πεντάρες, — ὅποιος νὰ τὲς πρωταρπάξῃ, — ὡς μαρτυριάτικα τοῦ μυστήριου, κ' ὅστερα μαζὺ μὲ τὸν παπᾶ, τὸν ἀναγνώστη καὶ τὴν μαμή, ποῦ κρατοῦσε τὴν σαρμαντίσα μὲ τὴν Δάφνη, πήγαν στὸ σπῖτι τῶν κουμπάρων. Τῆ στιγμὴ ποῦ μπῆκαν μέσα, ὁ νουνὸς ἔβγαλε τὴν μικρὴ ἀπὸ τὴν σαρμαντίσα καὶ τὴν παρέδωκε στὴ μάννα τῆς : λέγοντας.

— Νὰ μᾶς ζῆσ', κουμπάρα, τὸ κουμπαροῦδ' ! Νὰ φέρ' κ' ἀγόρια, καὶ νᾶναι καλορρίζικο, μὲ γονέους, προσγονέους, κ' ἀδέρφια κ' ἀξιδέρφια. Σοῦ τὸ παραδίνω σὲ τοῦτον τὸν κόσμω καὶ θὰ σοῦ τὸ γυρέψω στὸν ἄλλω ! Νὰ τὸ φυλᾶς ἀπὸ φωτιά, νερό, καὶ πᾶσα κακὸ !

"Ὑστερα ἀπ' αὐτὸ κάθισαν στὸ τραπέζι νὰ φᾶν.

X. Χρηστοδοσίλης

(1) Ἀρχαῖος δάσκαλος στὰ Τρίγκαλα, ποῦ ἄφησε ἐποχῆ.

Αληθείας ἀπὸ τῆς 30 Αὐγούστου ἐ. ἐ. τῆς πρώτης εξαμηνίας ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ «Μουσείου», παρακαλοῦνται οἱ κ. κ. συνδρομηταί, ὡς ἡ πληρωθεῖσα συνδρομή ἔληξε νὰ σπεύσωσιν εἰς ἀνατίεσιν αὐτῆς, ὅπως μὴ ἐπέλθῃ διακοπὴ εἰς τὴν ἀποστολήν.

Ἐπίσης παρακαλοῦνται οἱ ὀφείλοντες εἰς τὴν συνδρομὴν τῶν, νὰ μᾶς τὴν ἀποστείλωσιν ἀπ' εὐθείας εἰς τὰ Γραφεῖά μας, ἐπειδὴ δὲν ἔχομεν εἰς ὄψιν τὰς πόλεις ἀνταποκριτὰς.

Μ ΠΑΠΑΣΤΕΦΑΝΟΥ

ΤΟ ΕΛΙΞΗΡΙΟΝ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ

ΔΙΗΓΗΜΑ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου φύλλου.)

Αλλ' ὡς θέλων νὰ μὴ βασιάνῃ περισσώτερον τὸν ἀτυχῆ μοναχόν, προσέθηκε:

— Κἄποια γυνή, ἐκ τῶν Βασιλείων ἀναμφιθόως, δὲν γνωρίζω ἀκριβῶς ποία, ἅμα πληροφρηθῆ καλῶς περὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τοῦ καλοῦ αὐτοῦ φαρμάκου, θὰ λάβῃ τὴν ἐπιθυμίαν νὰ τὸ δοκιμάσῃ. Θὰ πληρώσῃ βεβαίως ἀδρά. Ἡ δὲ πληρωμὴ θὰ εἶνε ἀκριβῶς ἡ θέσις μου. Ἐννοεῖς τώρα.

Ὁ μοναχὸς ἀναισθητῶς ἔκλινε τὴν κεφαλὴν, ὅτι δὴθεν ἐγνώρισεν, ὅ,τι ἤθελε νὰ μάθῃ.

Ἄλλ' ἔμενον ἀκόμη εἰς τὸν ἐγκέφαλόν του σημεῖα τινὰ σκοτεινά, τὰ ὅποια ἀνυπερμένον νὰ ἐξηγήσῃ.

Διὰ τοῦτο ἔσπευσε νὰ ἐξέλθῃ τοῦ μοναστηριακοῦ κελλήτου, προπορευθεῖς οὕτω τοῦ ἡγουμένου, ὅστις ἠκολούθει σύννευς καὶ μελαγχολικός.

Εἰς διάδρομος μακρὸς, εἰς τοὺς τοίχους τοῦ ὁποῦ διεγράφοντο κατὰ τάξιν ἠριθμητημέναι αἱ θύραι τῶν κελλίων, ὠδήγουν εἰς μαρμαρίνην κλίμακα, φέρουσαν εἰς τὴν ἐξωτερικὴν Πύλιν τοῦ Μοναστηρίου.

Παρ' αὐτὴν οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ Μοναχοῦ Γερμανοῦ διεκρίνον σταθμεῦσιν ἐν φορεῖον, τοῦ ὁποῦ τὸ θυρίδιον ἐκράτει ἀνοικτὸν ὁ δόκιμος μοναχός, ὅστις ἀνῆκεν ἐξ ὀλοκλήρου εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἡγουμένου.

Ψυχός, μὲν ἐπαίσθητόν, ἐπεκράτει ἔξω, ὁ οὐρανὸς ἦτο καθαρὸς· ὅλοι οἱ ἀστερισμοὶ διεκρίνοντο κάλλιστα. Πέραν ἐκεῖ, πρὸς Ἀνατολάς, φωτεινὴ ὁμίχλη διεγράφετο.

Ἦτο ἡ Κωνσταντινούπολις τὴν ὅποιαν ἐφώτιζον ἀκόμη οἱ φανοὶ τῶν ὁδῶν τῆς.

Ὁ ἡγούμενος εἰσῆλθε πρῶτος εἰς τὸ κελλίων, μετ' αὐτὸν δὲ ὁ Μοναχὸς Γερμανός.

Μόλις ὁ τελευταῖος οὗτος ἐτοποθετήθη ἐντὸς τῆς ἀμάξης, ὁ δόκιμος ἔκλεισε τὸ φορεῖον, καὶ χωρὶς νάναμειν τὴν παραγγελίαν τοῦ ἡγουμένου, ἐκροτάλισεν εἰς τὸν ἀέρα τὴν μάστιγά του,

καὶ τὸ φορεῖον ἐξεκίνησε πρὸς τὴν φωτιζομένην περισχὴν, ἣτις δὲν ἀπέχετο τοῦ μοναστηρίου εἰμὴ ἡμίσειαν μὲν ὥραν.

Κεφάλαιον Β'

Ἡμίσειαν ὥραν μετὰ ταῦτα τὸ φορεῖον δὲν ἀπέχετο ἢ ὀλίγα μὲν βήματα ἀπὸ τῶν πυλῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

Ἐκεῖ αἴφνης τὸ φορεῖον ἔστη.

Ὁ ἡγούμενος ἐξῆγαγε τοῦ θυρίδιου τὴν κεφαλὴν.

— Τί συμβαίνει; ἠρώτησε τὸν δόκιμον.

— Ἐφθάσαμεν, Πανοσιώτατε, πρὸ τῶν πυλῶν. Εὐρίσκόμεθα ἀκριβῶς πρὸ τῆς πύλης τοῦ Νικηφόρου.

— Ἀκολουθῶς...

— Ἀναμένω τὰς διαταγὰς σας. Τίνι τρόπῳ θὰ εἰσέλθωμεν; ἠρώτησεν ὁ δόκιμος.

— ὦ! ἀλήθεια ἀνεφώνησεν, ὁ ἡγούμενος, ἀποσπόμενος τῶν σκέψεών του καὶ ριπτόμενος ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.

Ἦτο ἐν ἐμπόδιον τοῦτο κατὰ τῆς ἐπιτυχίας τοῦ ἡγουμένου. Αἱ πύλαι, ὡς γνωστόν, τῆς πόλεως ἐκλείοντο ἅμα τῇ ἑσπέρᾳ καὶ ἠνοίγοντο μόνον εἰς τοὺς γνωρίζοντας τὸ σύνθημα.

Ὁ ἡγούμενος ἐσκέφθη ἐπὶ τινὰς στιγμὰς.

— ὦ! τὸ σύνθημα... τὸ σύνθημα, ἔλεγεν, ὡς ἐὰν ἐξῆται νὰ τὸ ἐνθυμηθῇ.

Ἄλλ' ἀμέσως σχεδὸν προσέθηκεν.

— Ἀπόψε, νομίζω, ὅτι ἤκουσα νὰ τὸ λέγουν εἰς τὰ Βασιλεία. Ἐζήτησα μάλιστα νὰ τὸ μάθω, διότι ἐπρόκειτο νὰ ἔλθω ἐδῶ.

— Ποῖον ἦτο, ἐτόλμησε νὰ ἐρωτήσῃ ὁ μοναχός.

— Ἦκουσα τὸν λογαγὸν Λεόντιον νὰ τὸ λέγῃ. Νομίζω, ὅτι ἦτο ὁ Ῥωμανός— Πῦρ.

— Ἄς δοκιμάσωμεν, ἐξηκολούθησε κατόπιν βραχείας σιωπῆς.

Καὶ ἀνέκραξεν ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν δόκιμον.

— Ἐμπρός!

Καὶ τὸ φορεῖον ἐπανέλαβε τὴν πορείαν του.

Δὲν εἶχον ἢ ὀλίγα μόνον βήματα προχωρήσει ὅτε φωνή τις ἀπὸ τοῦ σκοπιοῦ τῆς Πύλης, ἐτάραξε τὴν ἡρεμίαν τῆς νυκτός.

— Τίς εἶ;

— Ὑπηρεσία τοῦ Αυτοκράτορος, ἀνέκραξεν ὁ Πανοσιώτατος, — Ῥωμανός!

Ὁ φρουρὸς στρατιώτης ἐξέπεμψεν ἐλαφρὸν συριγμόν.

Ὀλίγα λεπτὰ κατόπιν, δύο στρατιῶται ἠνοιγον τὴν πύλην.

Ὁ ἡγούμενος δὲν ἠπατήθη. Τὸ σύνθημα τὸ ὅποιον ἤκουσε προφερόμενον εἰς τὰ Βασιλεία ἦτο ἀκριβῶς ἐκεῖνο.

Τὸ φορεῖον διήλθε.

— Καλὰ τὴν ἔχομεν, ἐψήθυσεν ὁ ἡγούμενος ἐν ᾧ ἡ Πύλη θορυβῶδως ἐπανεκλείετο.

Καὶ τὸ φορεῖον εἰσῆλθεν εἰς εὐρείαν τινὰ ὁδόν. Διέσχισεν οὕτω ἐφ' ἱκανὴν ὥραν αὐτὴν.

Οἱ ἐν τῷ φορεῖῳ ἐτήρουν ἄκραν σιωπὴν.

Αἱ ὁδοὶ τῆς πόλεως ἐφωτίζοντο ἀμυδρῶς ἀπὸ τοὺς φανούς.

Εἰς τὴν πλατεῖαν τοῦ φάρου τὸ φορεῖον ἐστῆσεν.

Ἐκεῖ ὁ ἡγούμενος καὶ ὁ μοναχὸς Γερμανός κατήλθον.

Ὁ ἡγούμενος, εἶπεν ὀλίγας λέξεις εἰς τὸ οὖς τοῦ Δοκίμου καὶ λαμβάνων τὴν χεῖρα τοῦ μοναχοῦ Γερμανοῦ, εἰσεχώρησεν εἰς τινὰ βορβορῶδη στενωπὸν.

Καθ' ὅλην τὴν πόλιν ἐβασίλευεν ἄκρα ἡσυχία· τὰ βήματα ἀντήχουν εἰς τὴν πλακόστρωτον στενωπὸν μετὰ κάποιον θύμβον.

Ἐβάδιαν οὕτω ἐφ' ἱκανὴν ὥραν.

Εἰς καμπὴν τινὰ τῆς στενωποῦ ἐκράτησαν τὸ βῆμα.

Εὐρίσκοντο ἀπέναντι μιᾶς οἰκίας, ἡ ὅποια ἦτο βαμμένη μετὰ κόκκινον χρῶμα.

— Ἐδῶ εἶνε, ἐψήθυσεν εἰς τὸ οὖς τοῦ συντρόφου τοῦ ὁ ἡγούμενος, δεκνύων αὐτῷ τὴν οἰκίαν.

Ὁ μοναχὸς εἰς τὰς λέξεις ταύτας τοῦ ἡγουμένου ἠσθάνθη κάποιον ῥίγος νὰ διατρέχῃ τὸ μέτωπόν του.

Ὁ ἡγούμενος, πλησιάσας τὴν θύραν, ἔκρουσε τὸ ῥόπτρον τῆς, τὸ ὅποιον ἀφήκεν ἔχον βαρὺν καὶ ἔπειτα ἡ μὲν διαταραχθεῖσα ἡσυχία ἐπαυλῆθη ζωηρότερα.

Ἐπερίμενον ἀκόμη στιγμὰς τινὰς. Καὶ ἐνῶ ὁ ἡγούμενος ἦτο ἕτοιμος νὰ ἐπανακρούσῃ τὸ ῥόπτρον, ἠκούσθη εἰς τὸ βάθος τῆς οἰκίας τριγμὸς ἀνογομένης θύρας, εἶτα βήματα σταθερὰ καὶ παράθυρόν τι ἠνοίχθη ἄνωθεν.

Φανός τις, ἐκεῖ που πλησίον τοποθετημένος, ἐφώτιζε τὸ μέρος ἐκεῖνο τῆς ὁδοῦ.

— Ποῖος εἶνε; ἠρώτησε φωνή τις, τὴν ὅποιαν ὁ ἡγούμενος ἀνεγνώρισεν ὡς τὴν τοῦ μάγου.

Σχεδὸν ταυτοχρόνως ὁ μάγος, ἀναγνωρίσας ὑπὸ τὴν λάμπην τοῦ φανοῦ τὸν ἡγούμενον, ἀνέκραξε.

— Ἀμέσως, Πανοσιώτατε.

Καὶ ἐγκαταλείψας τὸ παράθυρον κατήλθεν εἰς τὴν εἰσοδὸν τῆς οἰκίας καὶ ἤνοιξε τὴν θύραν.

Ὁ ἡγούμενος καὶ ὁ ἀκολουθῶν αὐτὸν μοναχὸς εἰσῆλθον.

Εἰς τὴν θύραν τοὺς ὑπεδέχθη ὁ μαντιπόλος, ὅστις ἦτο ἀνὴρ ἄγριος τὴν ὄψιν, καὶ τὸν ὅποιον τὸ ὑψηλόν του ἀνάστημα τὸν καθίστα ἔτι ἀγριότερον.

Ὁ μάντις δὲν ἦτο οὔτε πολὺ γέρον οὔτε καὶ νέος.

— Δὲν θὰ μὲ ἐπερίμενες, τοῦ εἶπε, μὲν εἰσῆλθον, ὁ ἡγούμενος.

— Τὸ ἐναντίον, ἀπήντησε μετὰ τὴν ἰσχυράν του φωνὴν ὁ μάγος.

— Πῶς;

— Εἶχον μίαν προαισθησίαν.

Καὶ τοὺς εἰσήγαγεν εἰς θάλαμον, ἀμυδρῶς φωτιζόμενον ὑπὸ μιᾶς λυχνίας.

— Ἐξ ἄλλου, προσέθηκεν, ὁ μάντις, εἶχον εἰδοποιηθῆ καὶ ἀπὸ τὸν Εὐπατριδὴν Κολκοῦαν.

Ὁ Πανοσιώτατος, ὅστις ἦτο ἕτοιμος νὰ διασκελίσῃ τὸν οὐδὸν τοῦ δωματίου ἔστη ἀκίνητος.

Ὁ Μοναχὸς Γερμανός, ὅπισθεν ἀκολουθῶν, ἠναγκάσθη νὰ πράξῃ τὸ αὐτό.

— Πῶς; ὁ Εὐπατριδὴς σὰς εἶδεν, ἠρώτησεν ὁ Παπᾶ-Ἄνθιμος, ἐν ᾧ τὸ πρόσωπόν του ἐξέφραζε ποιὰν τινὰ ἐκπλήξιν.

— Τὸ ἀπόγευμα εἰς τὰς τρεῖς. Μοῦ εἶπε πρὸς τοὺς τοῖς, ὅτι θὰ ἤρχετο καὶ αὐτός.

— Σὰς τὸ εἶπε;

— Διὰ τοῦτο ἔμενον ἄγρυπνος κατ' αὐτὴν τὴν ὥραν.

— Καὶ ἡ σκευασία; ἠρώτησεν ὁ ἡγούμενος τῆς μονῆς τῶν Σκηνητῶν.

— Καταγίνομαι παρασκευάζων, ὅσον τὸ δυνατὸν περισσότερα φιαλίδια, εἶπε μετὰ τινος στόμφου ὁ μάγος.

Καὶ ἔδειξεν εἰς τὸν ἡγούμενον ὑπερμεγέθη πυροστιάν, ἐφ' ἣς, ἐπὶ τρίποδος, εὐρίσκετο μέγα τι χάλκινον ἀγγεῖον, πλήρες ὕδατος, τὸ ὅποιον ἔβραζε κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν καὶ τὸ ὅποιον ἐπλήρου ὕδατος ὀλόκληρον τὸ δωμάτιον. Περ' αὐτὴν, ἐπὶ μεγάλῃ κυκλοτεροῦς τραπέζης, ἦσαν κατατεταγμένα πολυάριθμα φιαλίδια, ὧν τὸ τέταρτον μόνον ἦτο πεπληρωμένον ὑπὸ ὕδατος τινος χρώματος βαθέος πρασίνου, κλίνοντος πρὸς τὸ μέλαν. Παραπλευρῶς αὐτῶν, εἰς μικρὰς δέσμας, πολλὰ βότανα καὶ ῥίζαι.

Ὁ ἡγούμενος εἰσῆλθε τέλος εἰς τὸ δωμάτιον.

Ὁ Μοναχὸς τὸν ἠκολούθησεν ἀλλὰ καὶ οὐχὶ ἀμέτοχος φόβου καὶ ἐκπλήξεως. Καὶ τοῦτο, διότι τὸ βλέμμα του, τὸ ὅποιον ἐξήτασεν ἐκ περιεργείας τὸ δωμάτιον, διεκρίνεν, ὅτι ὁ στολισμὸς τοῦ ἦτο περισσότερον παρὰ μυστηριώδης.

Ὁ Δελοῦας, καθὼς ὅλοι οἱ συνάδελφοὶ του φροντίζουν, διὰ νὰ κάμνουν μεγαλειτέραν ἐντύπωσιν εἰς τοὺς πελάτας των, νὰ στολιζοῦν κάπως ὑπερφυσικότερον τὰς οἰκίας, εἶχε κοσμησῆ τὴν οἰκίαν του, ὅπως ἐπρίπεν εἰς μάγον, τοῦ ὁποῦ τὸ ὄνομα ἀρχίζει νὰ κάμῃ κάποιον κρότον.

Οἱ τοῖχοι τοῦ θαλάμου ἦσαν χρωματισμένοι διὰ χρώματος ἐρυθροῦ καθὼς καὶ τὸ ἐξωτερικόν τῆς οἰκίας, ἐπὶ πλεόν δὲ ἐπ' αὐτῶν εἶχον ἰχνογραφηθῆ διάφορα μυστηριώδη συμπλέγματα.

Ἄλλ' ὅ,τι κυρίως ἐξήγειρε τὴν περιέργειαν καὶ περισσότερον τὸν φόβον τοῦ μοναχοῦ, ἦτο εἰς ἀνθρώπινος σκελετός, ὁ ὅποιος ἦτο τοποθετημένος ὀρθός, ἐντὸς ὑελίνου περιφράγματος.

Ἐπὶ ἄλλης τραπέζης διεκρίνοντο, μετὰ κάποιαν ἀταξίαν ἐρριμένα, ἐκεῖ μὲν κρανίον νεκροῦ, ἐκεῖ δὲ ὅσα διάφορα καὶ ὑπερμεγέθης ὄψιν.

Τὸ δωμάτιον οὐδὲν παράθυρον ἐφώτιζε καὶ τοῦτο διὰ νὰ εἶνε τὴν ἡμέραν περισσότερον σκοτεινόν.

Ἀφ' οὗ περιεργάσθη πάντα ταῦτα ὁ Μοναχός, τότε μόνον ἔρριψε βλέμμα ἐπὶ τοῦ μάγου, ὅστις ἐξηκολούθει νὰ ὀμιλῇ μετὰ τὸν ἡγούμενον, πρᾶγμα τὸ ὅποιον δὲν ἐμπόδιζεν ἀπὸ τὴν

ἐργασίαν του, διότι συγχρόνως ἔκπτε διὰ τοῦ μαχαϊριδίου του ἐκ τῶν ἐπὶ τῆς τραπέζης βοτάνων καὶ τὰ ἔρριπτεν ἐντὸς τοῦ ἀγγείου.

Ὁ Ἡγούμενος παρηκολούθει ἀδιαφόρως τὴν ἐργασίαν τοῦ μάντιος.

— Εἶπες λοιπὸν, ἔλεγεν αὐτῷ, ὅτι θὰ ἔχῃς αὐριον ἔτοιμα ἑκατὸν φιαλίδια.

— Μάλιστα, Πανοσιώτατε, ἀπὴντα ὁ μάντις, ῥίπτων ὄρακ βοτάνων ἐντὸς τοῦ ἀγγείου.

— Ἐλπίζω νὰ μὴ δυσκολευθῆς πολὺ διὰ τὰ καταναλώσεις.

— ὦ! ἐκάγχασεν, ὁ μάντις, σχεδὸν ἐνθουσιωδῶς, ὡραία τῇ ἀληθείᾳ μεθόδῃ; πλουτισμοῦ!

— Ἀλλὰ νὰ εἶσαι, διέκοψεν ὁ Ἡγούμενος, ὀλιγώτερον κερδοσκοπός.

— Διατί; διέκοψεν ἐρωτῶν ὁ μάντις καὶ ἐγκατέλειπε πρὸς στιγμὴν τὸ μαχαϊριὸν του.

— Διότι δυνατὸν ἐάν ἐξοδευθῶν πολλὰ φιαλίδια, καὶ εἰς ἀπὸ τοὺς πελάτας σου, συμβῆ ἡ ἀποθήκη ἐξαφῆ, τότε, τί θὰ κάμῃς; Τὸ φάρμακόν σου βέβαια τότε θὰ χάσῃ τὴν ἀξίαν του ἀφ' οὗ θὰ καταδιωχθῆς διὰ αυτοκρατορικοῦ βουλεύματος ὡς ἀπατεῶν. Κατὰ λαμβάνεις τώρα τί κίνδυνος ὑπάρχει;

— Ἐχέτε δικαίον, Πανοσιώτατε, αὐτὸ δὲν τὸ ἐσκέφθην μέχρι τοῦδε, ἀνέκριξεν ὁ μάντις.

— Διὰ τοῦτο κατασκεύασον τόσον ὑγρὸν, ὅσον σοὶ ἀρκεῖ νὰ γεμίσῃς ἑκατὸν μόνον φιαλίδια καὶ πλέον οὐ. Ἐχε πάντοτε ὑπ' ὄψει σου, ἐκεῖνο τὸ ὅποιον σοὶ εἶπα προηγουμένως.

— Τότε ἀναγκαστικῶς, προσέθηκεν ὁ μάγος, θὰ πωλῶ ἕκαστον φιαλίδιον πρὸς χίλια χρυσᾶ ἕκαστον. Ἀκριβὰ, ναί μὲν, ἀλλὰ διὰ φάρμακον τοιαύτης σπουδαιότητος πολὺ ὀλίγα, πιστεύσατέ με, Πανοσιώτατε, πολὺ ὀλίγα.

Καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ μαντιπύλου ἀπήστραψαν ὑπὸ τὸ φῶς τῆς λυχνίας.

— Εἶσαι πλεονέκτης, ἐξέφερε, με κάποιαν εἰρωνείαν ὁ Ἡγούμενος Παπα-Ἄνθιμος.

— Διόλου, πάτερ μου, διότι μὴ λησμόνει, ὅτι ἐάν τὸ ἀπλοῦν αὐτό, κατὰ τὸ φαινόμενον, φάρμακον δὲν παρέχει ἐπ' ἀπειρον τὴν ζωὴν, τὴν παρατείνει ὅμω.

Ὁ Ἡγούμενος ἐμειδίασε.

— Μοῦ ὀμιλεῖς, ὡς διπλωμάτης ἀνεφώνησεν.

— Οὐδὲλως, δέσποτα, τὰ χόρτα αὐτά, καθὼς ἀνέφερε κάποιον ἀρχαῖον σύγγραμμα, τὰ μετεχειρίζετο καὶ ὁ Γαληνός.

— Εἶσαι λοιπὸν πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ ἰατρός;

— Ἦναγκάσθην νὰ ἐπιδοθῶ εἰς τὴν Ἰατρικὴν, ἐκτὸς δὲ τούτου τὰ βότανα αὐτά καὶ αἱ βίβλαι διατηροῦν καὶ τὴν λεπτότητα τοῦ δέρματος.

— Ὡστε δὲν ἐκοπίασαμεν εἰς μάτην, συνεπέρανεν ὁ Ἡγούμενος.

— Κατὰ πενήντην τοῖς ἑκατὸν ἀπεκρίθη ὁ μάγος.

Καὶ ὁ Παπα-Ἄνθιμος, στρέψας τὴν κεφαλὴν, ὄλως τυχαίως, παρετήρησε τὸν μοναχὸν Γερμανόν, ὅστις, ἄφρονος καὶ ἐκστατικὸς δι' ὅσα ἤκουε καὶ ἔβλεπεν, ἔστατο εἰς τὸ μέσον τοῦ δωματίου.

— Ἐ! ἀδελφὲ Γερμανὲ, ἀνέκραξε, βλέπεις, ὅτι δὲν ἐψεύσθην.

— Ἐνωῶ ἤδη, εἶπεν ὁ μοναχός, ἐν ᾧ τὸ ὄμμα του ἀφῆκε στιγμιαίαν λάμψιν.

Κατ' ἐκείνην ἀκριβῶς τὴν στιγμὴν, ὁ μάντις ὁ ὅποιος κατεγίνετο παρασκευάζων τὴν περίφημον σκευασίαν, ἐστράφη αἴφνης τείνων τὸ οὖς.

— Σιωπῆ, εἶπεν.

Οἱ δύο ἱερωμένοι παρατηρήθησαν ἔντρομοι.

— Τί συμβαίνει, ἠρώτησεν ὁ Ἡγούμενος τὸν μάντιν.

— Ἀκούω θόρυβον βημάτων εἰς τὴν ὁδόν.

Οἱ δύο καλόγηροι ἐπέστησαν καὶ αὐτοὶ τώρα τὴν προσοχὴν των.

Οὕτως ὁ μάγος δὲν εἶχεν ἀπατηθῆ.

Θόρυβος βημάτων ἠκούσθη ἤδη εὐκρινῶς εἰς τὴν ὁδόν.

Ὁ Μάντις ἔσπευσε νὰ ἐξέλθῃ τοῦ δωματίου καὶ νὰ πλησιάσῃ πρὸς ἐν τῶν παραθύρων τῆς οἰκίας, διευθυνθεὶς εἰς ἄλλην αἴθουσαν.

Σχεδὸν ταυτοχρόνως, κρότος ἐπὶ τῆς θύρας ἠκούσθη.

Ὁ ἱππότης θὰ εἶνε, ἐσυλλογίσθη ὁ Ἡγούμενος.

Ὁ Μάντις, βεβαιωθεὶς περὶ τῆς ποιότητος τοῦ νυκτερινοῦ ἐπισκέπτου, κατήλθε τὴν κλίμακα καὶ ἔσπευσε ν' ἀνοίξῃ.

Πράγματι ὁ κατὰ τὴν ὥραν ἐκείνην προσελθὼν ἦτο ὁ ἱππότης.

Ὁ Ἡγούμενος ἐγκατέλειπε τὸν μοναχὸν εἰς τὴν αἴθουσαν καὶ μετέβη νὰ ὑποδεχθῆ τὸν νεήλυδα.

Ὁ Μοναχός ἔμεινε μόνος.

Εἶτα τοὺς ἤκουσε προσαγορευομένους καὶ ἀκολούθως νὰ διευθύνωνται εἰς ἄλλην αἴθουσαν.

Ἐμειναν ἐκεῖ ἐπὶ πολὺ, καὶ ὅταν ἐξῆλθον, ὁ Ἡγούμενος ἐκραξε τὸν μοναχὸν καὶ τούτο διὰ νὰ ἀναχωρήσωσι.

Ὁ μοναχός ἐγκατέλειπε τὸ δωματίον. Ὁ ἱππότης ὅμως εἶχεν ἀπέλθει.

Τί μετὰ τῶν τριῶν ἀνδρῶν ἐλέχθη ἦτο μυστήριον τοῦτο διὰ τὸν ἀδελφὸν Γερμανόν.

Ὅτε ἐξῆλθον τῆς οἰκίας τοῦ Μάγου, ὁ μοναχός ἀπεπειράθη νὰ διευκρινήσῃ τὸ μυστήριον, ἠρώτησε δὲ σχετικῶς μετὰ τούτου τὸν Ἡγούμενον.

Ἄλλ' ὁ τελευταῖος οὕτως ἠρκέσθη νὰ τοῦ εἴπῃ.

— Εἰς τὸ Μοναστήριον.

Κεφάλαιον Γ'

Τὴν ἐπομένην ἡμέραν τὸ ἀπόγευμα, ἦτις ἐτύγχανε Δευτέρα, ὅλη ἡ Βυζαντινὴ ἀριστοκρατεία ἦτο συνηθροισμένη εἰς τὰ δώματα τῆς Βασιλείας.

Τὴν παρελθούσαν νύκτα, κατὰ τὰς πρωϊνὰς ὥρας, εἶχε πολὺ χιονίσει καὶ τὸ ψῦχος ἦτο πολὺ δριμύ.

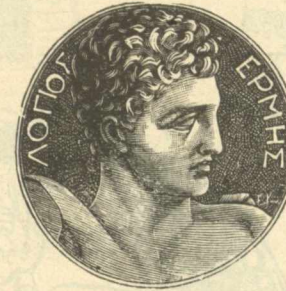
Αἱ χειμεριναὶ νύκτες ἐν Βυζαντίῳ εἶνε πολὺ πληκτικά, καὶ πάντες ζητοῦσιν εἰς τὰς συναναστροφὰς καὶ οἱ χυδαιότεροι εἰς τὰ καπηλεία νὰ εὐρωσι κάποιαν εὐχαρίστησιν.

Εἰς τὰ Βασιλεία κατὰ τὰς νύκτας καὶ τὰ ἀπογεύματα τοῦ χειμῶνος δὲν εὕρισκον οἱ αὐλικοὶ εὐχαριστότερον πράγμα ἢ νὰ συνέρχωνται εἰς τὰ διαμερίσματα τοῦ Βασιλέως ἢ τῆς Βασιλίσσης διὰ νὰ συζητῶσι ἢ καὶ διὰ νὰ διασκεδάζωσιν, ὅταν ἡ ἡμέρα τοῖς ἐπέτρεπε τὴν τερπνὴν αὐτὴν ἐνασχόλησιν.

Τὸ ἀπόγευμα τῆς ἡμέρας ἐκείνης πρὸς τὴν ἑσπέραν ἡ βασίλισσα καὶ αὐτοκράτειρα τῶν Ἑλλήνων ἐδέχθη εἰς τὸν μεγαλοπρεπῶς ἐπιπλωμένον προθάλαμόν της, εἰς τὴν ἐστίαν τοῦ ὁποίου ἔλαμπε ζωηρὸν πῦρ, ὅλην τὴν Αὐλὴν καὶ πολλοὺς ἀριστοκράτας τοῦ Βυζαντίου.

Ὅλοι αἱ εὐγενεῖς κυρίαι περιστοιχίζον τὴν αὐτοκράτειραν, ἡ ὁποία κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην συνεκέντρον εἰς χεῖρας της ὅλην τὴν κυβέρνησιν τῆς Χώρας, τὴν ὁποίαν ἔλαβεν ἀπὸ τὰς ἀσθενεῖς χεῖρας τοῦ ἡλιθίου ἐκείνου συζύγου της Ἀλεξίου τοῦ Γ', τὸν ὅποιον αὐτὴ ἤγε καὶ ἔφερον, ὅπως ἤθελεν.

(Ἀκολουθεῖ)

ΑΠΟ ΤΟΥΣ «ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΥΣ ΕΡΩΤΑΣ»

Τί ἔγεινε ἡ ἀγάπη μου ἡ χλωμὴ,
καὶ δὲν περνᾷ ἀπὸ τὸ σπίτι μου αἴλο;
Τί ἔγειναν οἱ ὄρκοι του οἱ θερμοὶ,
καὶ τ' ἄβεστο αἶσθημά του τὸ μεγάλο;

— Πνίγηκε ἡ ἀγάπη του ἡ θερμὴ
στὸ παγερὸ τοῦ φθινοπώρου στόμα
καὶ ἡ μορφὴ του ἡ χλωμὴ
τώρα σκορπᾷ τριανταφυλλένιο χρῶμα.

Πάτρις

Ἰωάννα Δ. Λεβαθινοῦ

Ο «ΦΡΟΥΡΟΣ»,

Κατὰ νεωτέραν ἀπόφασιν τῆς Διευθύνσεως τοῦ περιοδικοῦ «ΜΟΥΣΕΙΟΥ» ἡ ἔκδοσις τοῦ «Φρουροῦ», ἀναβάλλεται ἐπ' ἀόριστον.

Ἡ ἔκδοσις τοῦ «Μουσείου» θὰ ἐξακολουθήσῃ τακτικῶς, ἐπιφερομένων ἐκάστοτε τῶν ἀναγκαίων μεταρρυθμίσεων ἐπὶ τὸ βέλτιον.

ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἄβυσσοι», ὁ ἐκ Ναυπλίου συνεργάτης ἡμῶν κ. Μ. Παπασπύρου ἐκδίδει προσεχῶς ποιητικὴν συλλογὴν, ἐξ ἧς ἀποσπῶμέν τινα δείγματα πρὸς τὴν δημοσιεύσεως αὐτῆς, χάριν τῶν ἀναγνωστῶν τοῦ «Μουσείου», οἵτινες πολλὰς ἔχουσιν ἐκτιμήσει τὸ ποιητικὸν ἄλγαντον τοῦ ἐκ Ναυπλίου ποιητοῦ.

ΑΒΥΣΣΟΙ

ΠΑΡΑΠΟΝΑ ΔΕΝΤΡΙΟΥ

Κοιμᾶσαι σὺ μὰ μένα
Ὁ ἄνεμος μὲ δέρνει
Καὶ δῶθε· κεῖθε γέρνει
Τὰ μαυρὰ μου κλαριά.

Δὲν τὸν ἀκοῦς; τί κρίμα...
Πῶς μάνιασε, πῶς κάνει,
Στὸ στρῶμά σου δὲν φθάνει
Ἡ μαύρη του βουή;

Μὰ οὔτε τὴ φωνὴ μου
Δὲν ἀγροικᾷς ἀκόμα
Τὰ ἄνθη μου στὸ χῶμα
Ποῦ πέφτουν ποῦ θρηνοῦν;

ὦ! ἄπνε, κοιμήσου,
Καὶ ἂν ποτε ξυπνήσῃς
Μὴ λές πῶς θὰ γνωρίσῃς
Τὸ μαυρὸ μου κορμί;

Κακόμοιρε, θὰ φρίξῃς
Σὰν ἴδῃς τὴν ὡμορφίαν μου
Πεσμένη ὅλη χάμου
Στὴν ἔρημη τὴ Γῆ.

— Ὅμως ἐγὼ ἀκούω
Τὰ λόγια ποῦ μοῦ λέει
Ἡ Μυγδαλιά ποῦ κλαίει
Μέσ' εἰς τὸν ξερὸ βοριά.

Ναύπλιον

Μήτσος Παπασπύρου

BIBLIODETEION

ΓΡΑΜΜΟΓΡΑΦΕΙΟΝ

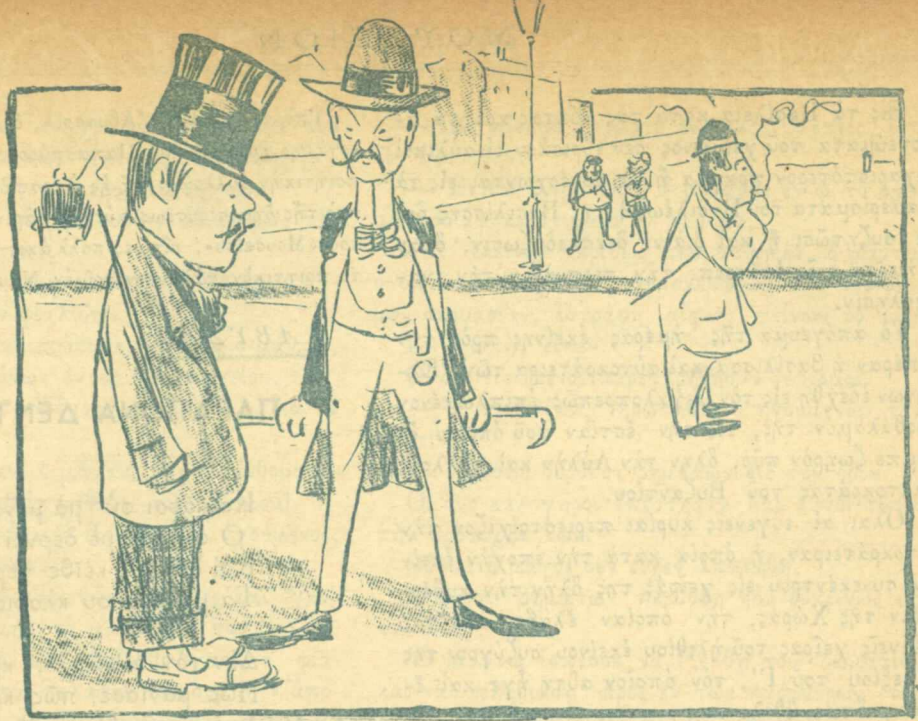
ΤΗΣ Β. ΑΥΛΗΣ
ΜΙΧ. ΑΡΝΙΩΤΟΥ

69 Ὁδὸς Σόλωνος 69

Δένονται βιβλία πολυτελείας, ἐπιστημονικὰ καὶ ἐργόχειρα.

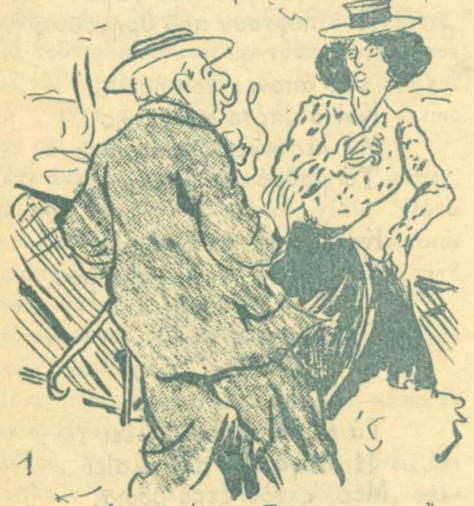
Κατασκευάζονται λευκώματα καὶ ἐμπορικὰ βιβλία κατὰ παραγγελίαν.

Τιμὰὶ λογικὰὶ

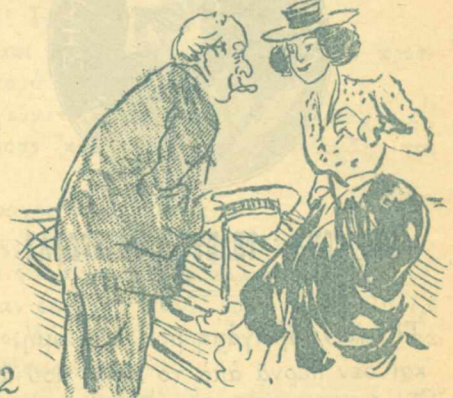

- Δεν μάνεις μαλά να δίδης τό χέρι δ' αυτόν τόν λωποδύτην.
- Τό ξέρω' άλλ' ενώ' ἐγώ' τού σφίγγω τό χέρι, δέν ἤμπορεῖ να τό βάλη δ' τήν τσέπη μου.

ΑΠΣΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΚΟΛΑΚΕΙΑΣ

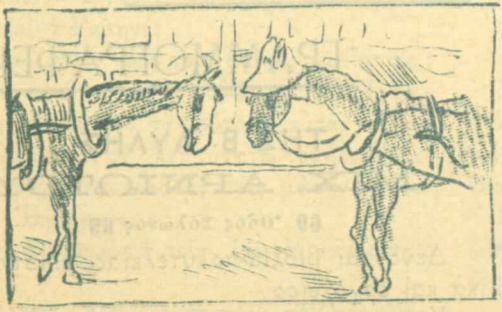
1
Ἡ ΚΥΡΙΑ (ᾠργισμένη). - Στραβομάρα ἔχεις; Μήδ' πάτισες τὰ πόδια.

2
Ο ΚΥΡΙΟΣ (εὐγενῶς). - Συγγνώμη, κυρία, ἀλλ' ἔχετε τόσόν μιγά' πεδαράκια, ὥστε δέν τὰ εἶδα. Κρίμα πού σᾶς ἔμαμα νά ὀποφίρετε.
Ἡ ΚΥΡΙΑ. - Αἱ, υἱοῦ, μόλις τό ἤσθάνθη' ὀλίγον!

ΔΙΑΛΟΓΟΣ

(κατά τόν Μελαχρονόν = ὁμιλία μέ δύο - ἄλογα)

Τό ἄλογον τοῦ Τροχιοδρόμου: - Ἐγώ' ἔχω ἀχυρενιο καπέλλο, ἐνώ' σὺ δέν ἔχεις.
Τό ἰδιωξιμόν ἄλογον: - Ἐγώ' προτιμῶ ὅμως νά ἔχω τό ἄχυρο... ὅ τήν κοιλιά μου, παρά ὅ τό κεφάλι μου.

- Τί ἔχει τό παιδί σου πού ξύνει τό κεφάλι του;
- Αἱ, εἶπτε. Μόνον μειά ψείρα ἔχει, ἀλλ' ἐπειδή εἶναι ἀρρωστή, ἔρχονται ἡ ἄλλαις καί τῆς κιάνουσ' ἐπίσκεψι.

Ἐν Ἀθήναις ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῶν Καταστημάτων Ἀνέστη Κωνσταντινίδου